LAISVĖ

Pirmas Lietuvių Darbininkų Dienraštis
(Firs Lithuanian Workers' Daily)
Išeina Kasdien, Apart Sekmadienių

Darbininkai Visų Šalių, Vienykitės! Jūs Nieko Neprarasite, Tik Retežius, o Išlaimėsite Pasaulį!

No. 109 | Telephone Stagg 2-3878 | Brooklyn, N. Y., Pirmadienis, Gegužės (May) 9, 1932 | Pavienio Numerio Kaina 4c. | Metai XXII, Dienraščio XIV

CHICAGOS BUDELIAI ŠAUDO DARBININKUS KULKOSVAIDŽIAIS. ŠALIN JUOS

KRISLAI

Reikalauja "Apsiginti." Linčiavimo Politika. Rinkimai ir Mes. Mūsų Reikalai. Piknikai.

Rašo *Sodietis*

New Yorko kapitalistiniai laikraščiai dar nepatenkinti Massie paliuosavimu už nulinčiavimą Hawaii saloje vieno darbininko. "Evening Journal" rašo, kad reikėtų visus to krašto gyventojus paimti į geležinę saują Amerikos militarizmo.

Hawaii yra maža šalelė. Ten yra viso apie 370,000 gyventojų. Jų tarpe apie 140,000 japonų. Amerikos piliečių yra mažai—apie 9,000.

Todel tą šalį, kapitalistų laikraštis rašo, reikia "padėti po militarine arba laivyno kontrole." Tuomet, girdi, būtų geriau ir Jungtinėms Valstijoms, o Pacifike tuomet Amerika "nesilpnėtų, bet stiprėtų."

Amerikai juk tas ir rūpi, kad stiprinti savo jėgas visur, kur tik jinai gali. Imperialistai nepaiso, kad tas atsieina kitų krauju apmokėti.

Tai ve kokia ta kapitalistinė logika. Amerikonai nulinčiavo hawajietį, bet *jie liko išteisinti*, nes čia Amerika stipresnė ir galingesnė, tai jau turi būt jos ir teisybė.

Bet dar ir to negana. Kaip mes matome, tai iš to dar daroma "issue", kad jau visi Hawaii gyventojai reikia padėti "po militarine kontrole." Tai legališkas ir oficialus banditizmas!

Bet dar vienas klausimas. Tas pats laikraštis, kuris kalba apie Hawaii kraštą su 370,000 gyventojų, stato klausimą "apsigynimo." Jisai sako, jog Hooveriui "nacionalis šalies apgynimas mažiausia terūpi."

Kaip matote, tai Amerika, kuomet linčiuoja Hawaii salų gyventojus, sakosi, jog "gina savo šalį." Na, o tokius editorialus rašo "mokyti" redaktoriai. Well, jie gauna apmokėti ne už išmintį, bet už demagogiją.

Greitai prasidės mūsų Partijos rinkimų kampanija. Mes turime mestis darban. Reikalinga įtraukti visa eilė draugų-darbuotojų į šią kampaniją.

Geras sumanymas, tai reikalinga organizuoti tam darbui kliubai. Tokių kliubų darbas turi būt, kad kuodaugiausia pasidarbuoti rinkimų kampanijos laiku. Mes turime išjudinti daugiausia lietuvių darbininkų balsuotojų ir darbuotojų šiam darbui. Nelaukime su šiuo darbu, pradėkime dabar.

Mes dirbame Partijoj, nes čia yra pamatinis mūsų judėjimo klausimas. Bet nieku būdu negalima apleisti lietuvių darbininkų judėjimą ir veikimą.

Mes turime veikti visuose frontuose. Mūsų darbui reikalinga geros racionalizacijos, kad galėtų užtekti laiko tarptautiniam veikimui ir lietuviškam. Renegatai lenda, kaip smalos su savo smirdančiu tavoru prie darbininkų. Jie neturi jokių kitų darbų, kuomet mes esame dalimi viso darbininkų judėjimo. Bet mes turime juos ir čia atmušti. Veikime daugiau ir geriau lietuvių darbininkų judėjime.

Mes galime pasakyti, kad daugelis darbininkų nedirba. Kiti draugai negali užsimokėti už laikraštį. Tad ekonominė padėtis mūsų laikraščio gali būti sunki. Tad jo palaikymas daugiau puola ant tų draugų, kurie dar dirba.

Ateina vasara. Piknikai turi būt rengiami mūsų laikraščių naudai tankiau ir geriau priruošti. Draugai apie tai jau galvokite. Reikia turėti du dalyku mintyje: Vienas, tai kur ir kada ruošti piknikai; kita, kad piknikai, kur jie bus rengiami, *padaryti sekmingais*. Čia reikia gero apsukrumo ir gaspadorystės. Reikalinga rūpintis tais klausimais dabar.

Raketieriai Reikalauja Pinigų iš Edisono

PHILADELPHIA, Pa.—Finansiniai raketieriai pareikalavo $50,000 iš nabašninko Edisono sūnaus. Raketieriai reikalauja tų pinigų, kaipo atlyginimo už radio pagerinimą, kurį Edisonas nori leisti į marketą.

Tai dar kartą parodo, kaip kapitalistinė tvarka yra netikusi. Kapitalistai lenktyniuoja net banditizmo būdu, kad tik greičiau prisiplėšus kapitalo.

Veršiai Išgąsdino Philadelphią

PHILADELPHIA, Pa. — Čia pasileido 21 veršis, kurie pradėjo kelti "riaušes" gatvėse. Sakoma, kad šie veršiai buvo pasiutę. Jie kaip nors pasileido bevaromi į skerdyklą. Nenorėdami būt užmuštais, pradėjo kelti "riaušes". Jie bėgiojo ir baubė gatvėmis. Kaip kur jie išdaužė langus. Apie porą žmonių sužeidė, tarpe jų vieną policmaną. Užpuolė ir automobilius. Vieną automobilį net ant šaligatvio užvijo. Sakoma, kad buliukai baubę net kelias valandas kol juos galėjo suvaldyti.

CAPONE JAU KALĖJIME

ATLANTA. — Pagarsėjęs gengsterių vadas, Alphonse Capone jau Atlantos kalėjime. Jam bausmė paskirta 11 metų kalėjimo. Už visas tas kriminalystes, kurias jisai pridarė, tai jo bausmė labai menka. Bet dar klausimas ar jam reikės baigti 11 metų kalėjimo. Ant tokių prasikaltėlių valdžia greitai padaro "susimylėjimą".

FRANCIJOS PREZIDENTĄ DOUMER NUŠOVĖ BALTAGVARDIETIS-CARISTAS

Suokalbis Padarytas Nužudyt Francijos Prezidentą, Kad Jo Valdžia Neskelbė Karą S. Sąjungai; Teroristas Suimtas

PARYŽIUS. — Imprekoro kablegrama duoda tikresnių žinių apie nušovimą Francijos prezidento Paul Doumer, kuris po 14 valandų po šovimo mirė. New Yorko "Times" praneša, kad nebuvę **jokio politinio išrokavimo**, kad užmušėjas yra protiškai nesveikas.

Bet "Daily Workeriui" praneša Imprekoro agentura tikresnių žinių. Prezidento užmušėjas pasisakė l a i kraščių korespondentams, kad **jisai yra pirmininkas baltagvardiečių rusų susivienijimo.** Jisai pasisakė, kad šovęs prezidentą todel, kad Francija pastaruoju laiku **davė Sovietų Sąjungai kreditus, vieton skelbti karą.**

Šitas baltagvardietis pasisakė, kad jisai esąs Kornilovas, bet tikra jo pavardė yra Paul Gougolov.

Francijos komunistų laikraštis "L'Humanite" išleido specialę laidą ir reikalauja, kad visas baltagvardiečių lizdas, kuris laikėsi per keletą metų Paryžiuje, būtų išdraskytas. Visi baltagvardiečiai turi būt išvaryti.

New Yorko "Sun" gavo sekamą pranešimą, kurį pareiškė Gougolovas, kuomet jį areštavo:

"Jis šovė prezidentą, jisai sako, norėdamas atkeršyti Francijai, kad ji atsisakė daryti intervenciją į Rusiją prieš bolševikus."

Policijai jisai pasisakė, kad jisai buvęs kazokas. Du metai atgal Gougolovas suorganizavęs **Rusų Fašistų Draugiją.**

Francijos ministerių kabinetas nori paslėpti politinę reikšmę šio įvykio ir skelbia, kad jisai buvęs anarchistas. Bet visi kapitalistinės Paryžiaus spaudos pranešimai sako, kad Gougolovas buvo caristas.

Mat, baltagvardiečiai visą laiką tikėjo, kad dar jie bus ponais. Jie manė, kad imperialistinė Francija ir kitos valstybės padės juos vėl į sostą. Bet Sovietų Sąjunga taip smarkiai stiprėja, kad kapitalistinės valstybės neįgali ją užpulti ir sunaikinti. Todel tie visi ponai puola desperacijon. Jie jau jaučiasi lieką karaliai be žemės.

Kriminalistai Išjuokia Teismą

Šią savaitę buvo teisiami trys jaunuoliai už pirmo laipsnio žmogžudystę. Jie nušovė smuklės savininką. Vienas tų kriminalistų, 21 metų jaunuolis Turner, pradėjo teisme lošti, dėstyti kazyrės ir nekreipti domės į teismą.

Teisėjas klausė, kur jisai gavo kazyres, tai jaunuolis atsakė, jisai jas pirkęs kalėjime. Paskiaus teisėjas rimtai pastebėjo, kodel jaunuolis lošia su kazyrėmis ir priminė, kad jisai yra teisme už labai rimtą prasikaltimą-kriminalystę, tai jaunuolis atsakė:

"Tai ką, tu manai, aš turiu daryti?"—sakė teisiamasis. "Sėdėsiu visą dieną čia ir verksiu." Pagaliaus Turneris, kuris kaltinamas pirmo laipsnio žmogžudystėje, pareiškė į prokurorą, kuris skaitė jam kaltinimą: "Jokubai, tu ir aš, papirkime po cigarą teisėjams."

Šitas jaunas kriminalistas pareiškė, kad jisai nepaiso nei elektros kedės. Be to, jisai jau yra padaręs 40 apiplėšimų New Yorke. Sakosi turįs džiovą, tai nepaisąs mirti, o plėšti jau bus gana.

Kirs Algas ant Pusės

CHILE. — Nitrate Kompanija ruošia kirsti darbininkams algas net 50 nuoš. M. G. B. Whelplley, kompanijos prezidentas, paskelbė visiems darbininkams tą naujieną, kad šita "dovana" palies visus darbininkus, kurie gauna nemažiau $1,800 algos į metus.

Amerikos Inžinierius Važiuoja į Sovietų Sąjungą Budavoti Naują Miestą

MASKVA.— Čia jau gauta pranešimas, kad žymus inžinierius, kuris buvo grįžęs į Jugtines Valst. praleisti vakaciją, dabar vėl važiuoja į Sovietų Sąjungą.

Inžinierius John K. Calder, paeinąs iš Detroit, jau darbavosi Sovietų Sąjungoj. Jisai dirbo prie budavojimo Čialebinske, Stalingrade ir kitur.

Dabar inžinierius Calder važiuoja pradėti darbą vario srityje, kur bus budavojama visas miestas. Naujas miestas bus Sibire tyruose. Jame greitai bus 100,000 gyventojų. Miestelis manoma pabaigti į tris metus laiko. Šitas miestelis bus įtaisyta su visais įrengimais, kokius civilizacija gali turėti. Bus suvesta kanalizacija, cimentuoti šaligatviai, vanduo ir kiti įtaisymai.

Inžinierius Calder yra veik žymiausias iš amerikonų inžinierių, kurie dirba Sovietų Sąjungoj. Jisai pareiškė, kad prie šio darbo "mes pasiimsime su savim 1,000 būdelių, jose įtaisysime virtuves ir pradėsime darbą". Sako, "ten nebus moterų, nei vaikų". Paskiaus bus pabudavota laikinos stubos del 18,500 darbininkų. Tas darbas prasidės prie ežero Balkaš. Kuomet fabrikas bus pabaigtas, tai jisai gamins po 40,000 tonų vario į metus.

Milionai Dol. Taksų Laukia Am. Piliečius

WASHINGTON. — Amerikos valdžia dar vis nesusitaiko su nustatymu savo išlaidų sąmatos. Senato komisija jau priėmė patvarkymą, kuriuo einant taksų mokėtojai turės sumokėti $222,000,000 daugiau, negu kad iki šiol mokėjo. Jei kongrėsas ir senatas priims tą sumanymą, tai jis liks įstatymu. Dabartiniu laiku Jungtinių Valstijų iždas siekia arti 2 bilionų deficito, tai todel ir eina ta "vaina" Washingtone.

EXTRA!

CHICAGO, Ill. — Telegrama gauta iš Chicagos praneša pasibaisėtinų kriminalysčių, kurias atliko policija. Kapitalistinė spauda paskelbė, kad darbininkai pradėjo muštis ir turėjo peilius ir revolverius. Tai yra grynas melas, suokalbis.

Policija areštavo 60 darbininkų. Areštuotus labai kankina ir daužo. Jų riksmai ir verksmai buvo girdėti per kelias gatves. Iš 8 darbininkų yra 3 veik mirtinai sužeisti. Sužeisti yra: John Miller, Frank Vancheskov, Paul Palo, Otto Schults, J. Jacobson, J. Shulkovsky, John Wickstroom ir George Represas.

Pasaulinė Prekyba Dar Vis Puola

WASHINGTON, D. C.—Jungtinių Valstijų Prekybos Butas praneša, kad pereitais metais Jungtinių Valstijų užsieninė prekyba nupuolė 35 nuošimčiais.

Daugiausia sumažėjo biznis su sekamomis valstybėmis: Austrija, Norvegija, Francija, Italija, Vokietija, Indija, Kanada, Brazilija, Chile, Ispanija ir Sovietų Sąjunga. Su minėtomis valstybėmis Jungtinių Valstijų biznis sumažėjo nuo 23 iki 56 nuošimčių.

Amerikos Gelžkeliai Atėmė iš Darbininkų Milionus

WASHINGTON. — Valdžios daviniais paskelbta, kad Amerikos gelžkeliai šiais metais jau atlupo nuo darbininkų $15,000,000. Tai dabar labai lengva ir darbininkui suprasti, kodel yra bedarbė šioj šalyj.

Kuomet darbininkai netenka milionais ir bilionais įplaukų, tai jie negali pirkti sau reikalingų daiktų, o kapitalistai negali parduoti. Todel pramonė stovi.

CHICAGOS POLICIJA NAUDOJA KULKOSVAIDŽIUS PRIEŠ DARBININKUS

CHICAGO, Ill. — Policija naudojo mašininius šautuvus prieš darbininkus, kurie buvo susirinkę Melrose Parke ir laikė masinį susirinkimą.

Policija užpuolė darbininkus dar nepasiekusius Melrose Parką. Darbininkai nesidavė labai greitai išvaikyti. Tuomet policija pradėjo šaudyti iš revolverių, bet darbininkai ir jų nelabai bijojo. Kapitalistų spauda sako, darbininkai ir policmoną su mašininiu šautuvu partrenkė.

Vėliau policija naudojo mašininius šautuvus ir leido tiesiai į darbininkus.

Aštuoni Darbininkai Sužeisti

Kuomet darbininkai veik nugalėjo policiją, tai paleista mašininiai šautuvai. Pribuvo daugiau policijos ir ugniagesiai. Dabar policija kaltina darbininkus, kad jie buvę apsiginklavę ir pradėję pulti policiją. Bet tai yra grynas melas. Darbininkai, kuomet juos užpuolė policija be jokio reikalo, tai gynėsi nuo budelių.

Sužeisti yra daugiausiai susipratę darbininkai. Be to, dar daug darbininkų areštuota. Tokius terorus kapitalistų klasė ruošia darbininkams, kuomet nedarbas, darbininkai badauja. Visi darbininkai stokime kovon prieš kapitalistinį terorą.

ŽINIOS IŠ SOVIETŲ SĄJUNGOS

Gamyklos "Dneprostal" Išpildė Programą 100 Nuoš.

Balandžio 11 d. gamyklos "Dneprostal" špižo tirpinimo programą išpildė 101 nuoš., plieno tirpinimo programą—100 nuoš. Petrovskio vardo gamykla tą dieną išpildė spižio tirpinimo programą 99 nuoš. ir plieno—105 nuoš. Dzeržinskio vardo gamykla—109 ir 96 nuošimč., Kominterno vardo gamykla plieno tirpinimo programą išpildė 110 nuoš.

SOVIETŲ BALTARUSIJOJ

Mašinų Remontas

Mašinų remonto gamykla "Ruchavik revoliucija" (Gomelis) per pirmą balandžio mėnesio dekadą atremontavo mašinų 23,361 rub. vertės, arba 116,6 nuoš.

Oda

Odų gamykla "Bolševik," apdovanota raudonąja vėliava, per antrą balandžio mėnesio penkdienį išleido produkcijos 150,770 rub. vertės, arba 108,6 nuoš.

Elektros Energija

Minsko elektros stotis balandžio 11 d. išdirbo 771,-215 kilovat-valandų arba 100,6 nuoš. plano.

Statybos Medžiaga

Kalinino vardo medžio apdirbimo gamykla (Gomelis) per pirmą balandžio mėnesio dekadą supjovė 3,046 kubometrus medžių, arba 90,4 nuoš. plano.

Bobruisko medžio apdirbimo kombinatas per antrą balandžio mėnesio penkdienį supjovė 1,075 kubometrų medžių—96,4 nuoš. plano.

Kaip Angliakasiai Balsuoja už LDS. Centro Viršininkus

WEST FRANKFORT, Ill.—Kad angliakasiai pietinio Illinojaus pažįsta savo reikalus, o ir visų darbininkų, mato savo priešus, tai liudija štai kas: LDS. 43 kp. įvyko susirinkimas 1 d. gegužės, šauktas atvirutėmis ir per mūsų dienraščius ir organą "Tiesą", balsavo Centro Pildomą Tarybą. Štai pasekmės:

Pirm. R. Mizara gavo 74 balsus.
Pirm. M. Bacevičius—2.
Vice-pirm. K. Krasnitskas—74 balsus.
Vice-pirm. F. Stankūnas—2.
Sekr. E. Jeskevičiutė—74.
Sekr. K. Steponavičius—2.
Iždi. Dr. J. J. Kaškiaučius—76 balsus.
Iždo globėjai: J. Mikita—70.
J. Bimba—73.
L. J. Joneikis—4.
J. K. Šalaviejus—1.
Daktaras-kvotėjas Dr. M. Palevičius gavo 76 balsus.

Taipgi išrinkti 4 delegatai į seimą.

Visi tinkami, nes stovi visada už darbininkų klasės reikalus. Jie yra—P. A. Deveikis, B. Yuškauskas, J. Lazauskas ir P. Baciuška.

Po susirinkimui traukėm į Zeigler, kur buvo surengta apvaikščiojimas Gegužinės, darbininkų šventės. Publikos buvo pusėtinai. Kalbėjo TDA. atstovė (vardo nenugirdau), Jaunų Komunistų Lygos—d. Zip ir kiti. Jie aiškiai išdėstė darbininkų reikalus ir reikalingumą organizuotis.

Priimta dvi svarbios rezoliucijos. Aukų surinkta darbininkiškiems reikalams $30.46.

Po prakalbų tą patį vakarą W. Frankforte apvaikščiota su programa 1-mos Gegužės šventė. Aukų surinkta del TDA. $8 suviršius.

E. Kevlakys.

LAISVĖ, LITHUANIAN DAILY

Published by LAISVĖ, Inc.
Every day, except Sunday, at 46 Ten Eyck Street, Brooklyn, New York

SUBSCRIPTION RATES:

United States, per year	$6.00	United States, six months	$3.00
Brooklyn, N. Y., per year	08.00	Brooklyn, N. Y., six months	4.00
Foreign countries, per year	$8.00	Foreign countries, six months	$4.00
Canada and Brazil, per year	6.00	Canada and Brazil, six months	$3.00

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

LIETUVIŠKŲ FAŠISTŲ SKYMAS MULKINIMUI LIETUVIŲ BEDARBIŲ

Brooklyno fašistų "Vienybė" (No. 52) dejuoja, kad daug lietuvių del bedarbės kenčia skurdą ir badą. Ir štai kokią iš to išeitį tie kapitalistų agentai siūlo:

> "Daugelis draugijų šiandien savo narius remia pinigais, kitos rūbais, maisto produktais, įvairiais vakarų ir pramogų pelnai. Tačiau rimtos paramos bedarbiai dar vis tiek neturi, **kol kolonijoj nėra įkurto rimto bedarbiams šelpti komiteto, kuris plačia vaga mėgintų aprupinti visus del nedarbo nukenčiančius lietuvius.** Tokius komitetus galėtų sudaryti kolonijų draugijų tarybos, kurioms kaip tik būtų patogiausiai savo kolonijos lietuvius visapusiškai aprūpinti.
>
> ...Jei tik kiekviena kolonija mėgintų tuo reikalu daugiau laiko ir jėgų pašvęsti, esam tikri, lietuviuose skurdo nebūtų ir visiems būtų kur kas maloniau ir geriau gyventi..."

Matote, koks tai "puikus" fašistų planas "panaikinimui" lietuviuose skurdo ir "padarymui" visiems "malonaus" gyvenimo.

Bet paklauskime fašistų štai ko: Ar lietuvių organizacijos turi užtektinai pinigų tinkamai sušelpti desėtkus tukstančių skurstančių ir badaujančių lietuvių bedarbių ir jų šeimynų? Juk imant lietuvius abelnai, tai veikiausia bus apie ketvirtadalis lietuvių, kuriems vienokia ar kitokia pašalpa reikalinga iš priežasties bedarbės. O mes žinome, kad didžiumoj lietuviai yra darbininkai, ir daugelis tų darbininkų, kurie dar dirba, dirba tik dalį laiko už nukapotas algas; ir dirbantieji vos gali pragyventi. O juk lietuviška buržuazija, biznieriai, profesionalai, kunigai ir tt., irgi nusiskundžia, kad "blogai." Su kokia "parama" lietuviška buržuazija galėtų prisidėti?

Reiškia, siauroj lietuviškoj dirvoj nėra šaltinio del tinkamos paramos kad ir vieniems tik lietuviams bedarbiams. Lietuviai negali išgelbėti lietuvius bedarbius nuo bado ir skurdo.

Bet fašistų "Vienybė" nei žodelio nesako už bedarbių apdraudą kapitalistų ir jų valdžios iškaščiu. Juk šalis yra užtektinai turtinga. Pravedus tinkamą turčių klasės aptaksavimo programą, galima būtų sukelti užtektinai pinigų del tinkamo aprūpinimo bedarbių ir jų šeimynų maistu, drabužiais, butais ir tt. Bet kapitalistų klasė ir jos valdžia rėkia prieš tokią bedarbių apdraudą. Kapitalistai ir jų valdžia deda pastangas, kad visą bedarbės, visą krizio naštą suversti ant darbininkų pečių. Tą patį daro ir kapitalistų agentai, visokie fašistiniai elementai. Už tai mes sakome, kad darbininkai turi kovoti prieš kapitalistų ir jų agentų visokius apgavikiškus skymus, už tuojautinę pašalpą badaujantiems bedarbiams ir už bedarbių ir socialę apdraudą kapitalistų ir jų valdžios kaštu.

Ar darbininkai gali iškovoti bedarbių apdraudą? Žinoma, kad gali. Tik jie turi tvirtai susiorganizuoti, turi atsikratyti nuo fašistų ir socialfašistų, kurie juos apgaudinėja, kurie visokiais apgavikiškais skymais bando juos sulaikyti nuo tikros kovos už bedarbių apdraudą. Juo greičiau darbininkai, bedarbiai ir dirbantieji, sudarys tvirtą masinį spaudimą už bedarbių ir socialę apdraudą, tuo greičiau jie privers kapitalistus ir jų valdžią išpildyti jų reikalavimus.

VOKIETIJOS BANKRUTAS

Kiek laiko atgal pranešime iš Berlyno apie Vokietijos biudžetą buvo pažymėta, kad Vokietija priėjo prie tokios padėties, kad ji nebegali mokėti karo skolas. Į sudarytą savo biudžetą ji neįdėjo karo skolų mokėjimo punkto.

Kaip žinoma, jau pereitais metais Vokietija buvo arti bankruto, ir kad ją išgelbėti nuo galutino finansinio susmukimo, tai imperialistinės valstybės, kurioms Vokietija skolinga, sutiko atidėti skolų mokėjimą ant vienų metų—iki šių metų liepos mėnesio.

Bet Vokietijos padėtis nepagerėjo, priešingai, ji pablogėjo. Ir šiandien tuli buržuaziniai ekonomistai sprendžia, kad Vokietija dabar yra ant bankruto slenksčio ne tik kas liečia karo skolų mokėjimą, bet taipgi jai grėsia bankrutas kas liečia komercinių skolų atmokėjimą.

Tokia padėtis veda Vokietijos kapitalizmą į galutiną susmukimą. Žinoma, Vokietijos susmukimas skaudžiai atsilieptų ant kitų kapitalistinių šalių.

Todel, kaip pranešama iš Londono, Anglijos valdžia dabar svarstanti sumanymą visas karo skolas sumažinti ant 25 nuošimčių, kad tuo būdu Vokietija galėtų atsigriebti. Anglija patieksianti tokį pasiūlymą Lausanne konferencijoj, birželio mėnesį, kurioj bus svarstoma karo skolų klausimas.

Anglijos finansiniuose rateliuose kalbama, kad jeigu Vokietija prieitų prie to, kad ji nebepajėgtų nei komercines skolas atmokėti, tai tas galėtų privesti prie žlugimo stambias finansines firmas ir kitose šalyse. Sąryšy su tuo daroma išvedimas, kad Anglijos iždo ministerio Neville Chamberlain reikalavimas 150,000,000 svarų sterlingų slapto fondo neva stabilizavimui Anglijos pinigų vertės buvo daugiau paremtas troškimu suteikti finansinę paramą stambioms finansinėms įstaigoms Anglijoj, atsitikime jei Vokietija nebegalėtų atmokėti komercines skolas.

Abelnai kapitalizmas eina prie galutino susmukimo. Bet Vokietijos kapitalizmas smarkiausiai ritasi į pragaištį. Ir kapitalizmo gydytojams nepavyks jo išgydyti nuo galutino susmukimo, kokius vaistus jie neišgalvotų.

APŽVALGA

Lietuvos Fašistai Netenka $2,000,000 Paskolos

Lietuvos fašistiniai valdonai buvo sudarę sutartį su pagarsėjusiu Švedų degtukų trustu delei $6,000,000 paskolos. Už suteikimą paskolos smetoniniai fašistai atidavė trustui degtukų monopolį Lietuvoj. Trustas davė 40 milionų litų ($4,000,000) paskolos, o likusią dalį—20 milionų litų ($2,000,000) turėjo sumokėti šiemet.

Kaip žinoma, tasai trustas buvo labai išsipūtęs, ir dideliam ekonominiui kriziui užėjus jis sprogo. Trusto vyriausia galva, Ivar Kreuger, pridaręs visokių mekleryščių, matydamas, kad trustas eina prie žlugimo, pasidarė sau galą.

Na, ir dabar Lietuvos fašistai nebegaus likusios paskolos dalies. Apie tai "Lietuvos Žinios" balandžio 22 d. rašo:

> Kaip jau buvo rašyta, šiomis dienomis iš Stockholmo buvo atvykęs Kaunan Švedų degtukų sindikato dir. p. Kalberg ir su finansų ministerija derėjosi del paskolos. Kalbergas norėjęs išsiderėti, kad Lietuvos vyriausybė pasitenkintų ta paskola, kurią sindikatas Lietuvai jau yra suteikęs, t. y.—40 mil. litų. Mat, koncerno reikalai taip pablogėję, kad apie koncerno paskolų tiekimą negali būti nė kalbos. Tačiau finansų ministerija nesutinkanti nusileisti ir reikalaujanti, kad sindikatas pasirašytą sutartį pildytų. Jei sindikatas nesilaikysiąs sutarties, tai Lietuvos vyriausybės sluoksniuose esą numatoma iškelti sutarties nutraukimo klausimą.

Susmukimas tokio tvirto trusto, kaip Švedijos degtukų trustas, rodo, kaip smarkiai krizis ėda kapitalistinę sistemą.

Kaip Bolševikai "Išpjovė" Kunigus

Dažnai klerikalų vadai, kad sukiršinti religiniais burtais užnuodintus katalikus darbininkus prieš Sovietų Sąjungą, pasakoja, būk bolševikai išpjovę visus kunigus, visus mokytus žmones Rusijoj ir tt.

Bet dažnai jie pamiršta tą savo bjaurų melą ir pradeda kitaip kalbėti. Klerikalų laikraštis "Vilniaus Rytojus" rašo:

> Vokietijos spaudos žiniomis, šiuo metu Sovietų Rusijoje yra daugiau pusės miliono katalikų. Prieš karą jie turėjo 784 bažnyčias, kuriose buvo apie 1000 kunigų. Tačiaus, paėmus valdžią bolševikams, pirmiausiai pradėjo mažėti kunigų skaičius, o kiek vėliau imta uždarinėti ir griauti bažnyčias. 1920 metais iš Sovietų Rusijos buvo ištremti visi katalikų vyskupai. Popiežiaus atstovas vyskupas mgr. d'Herbigny įšventino keturius naujus vyskupus ir visus katalikus, gyvenančius Sovietų Rusijoje padalijo į 10 apaštališkųjų administracijų.
>
> Deja. Juo toliau, juo katalikų padėtis darėsi tragiškesnė ir iš 1000 kunigų šiuo metu beliko Rusijoje apie 300.

Klerikalai kartais šaukia, būk visus kunigus bolševikai išpjovę, o dabar patys pripažįsta, kad Sovietų Sąjungoj dar yra net 300 kunigų.

Sovietų valdžia nenužudė nei vieno kunigo, kuris rūpinosi tik savo religiniu biznių. Bet kurie tik iš kunigų vedė ar veda kontr-revoliucinį darbą, palaiko ar palaikė ryšius su kontr-revoliucionieriais ir bendrai su jais darbuojasi, tokius kunigus Sovietų valdžia aštriai baudžia, kaip kontr-revoliucionierius.

Kunigų ir bažnyčių skaičius Sovietų Sąjungoj sumažėjo ne del to, kad bolševikai būtų sugriovę bažnyčias ir iššudę kunigus, bet del to, kad, darbininkams paėmus valdžią į savo rankas, tapo iškelta į viršų bjaurūs apgavikiški kunigų darbai, tapo plačiai masėms išaiškinta, kad nėra tokių dalykų, kaip dievas, velnias, dangus, pekla. Tuo būdu daug žmonių atsikratė nuo religinių burtų. Kunigai neteko darbo. Bažnyčios paliko tuščios.

Lietuvos "Laivynas" Anglijos Kapitalistų Rankose

Iš Kauno paduodama sekama žinia:

> Lietuvoje jau suorganizuota Anglų-Lietuvių Laivų Bendrovė (Anglo-Lithuanian Shipping Co.), kurios pagrindinis kapitalas yra apie 100,000 dolerių. Šio kapitalo 51 nuoš. anglų rankose, o 49 nuoš.—lietuvių.

Tai reiškia, Lietuvos "prekybos laivynas" randasi Anglijos kapitalistų rankose. Bet, girdi, "per 18 mėnesių lietuviai akcininkai turi teisę išpirkti anglų turimas akcijas (šėrus)."

Kaip ten nebūtų, bet dabar lietuviški fašistai galės didžiuotis, kad ir Smetonos "karalystėj" yra "laivynas" —net du "milžiniški" laivai: "Maistas" ir "Lietukis," po 2,000 tonų kiekvienas. Sakoma, gegužės mėnesio pabaigoj tie laivai pradės plaukioti tarp Londono ir Klaipėdos.

Jau dabar klerikalų "Draugas" dideliu antgalviu suriko: "Lietuva įsigijo du prekybos laivus." O Brooklyno smetonlaižių organas "Vienybė" sušuko: "Ilgai galvojus, Lietuva, pagaliau, įsigijo du prekybiniu garlaiviu."

Baisus daiktas—koks tai "didelis" fašistinės Lietuvos atsiekimas: Lietuva "turės" net du prekybiniu garlaiviu, kuriuos kontroliuos Anglijos kapitalistai ir kurie kursuos po imperialistinės Anglijos vėliava. Koks tai "džiaugsmas" fašistinės Lietuvos patriotams.

Sveikinimas Amerikos Lietuviams Revoliuciniams Darbininkams

Antras Sovietų Baltarusijos lietuvių darbininkų ir valstiečių-kolektyviečių atstovų suvažiavimas susirinkęs Minske kovo 28-31 dieną siunčia draugiškus sveikinimus Amerikos darbininkams, vedantiems klasinę kovą prieš kapitalizmą ir jo pagimdytą krizių, bedarbės ir bado sistemą.

Iš savo patyrimų mes žinom, kad tik nuvertus buržuazinę tvarką ir stojus socialistinės statybos kelian, ir Amerikoje bus panaikinta, kaip ir pas mus, masių bedarbė, vargas ir badas. Mes žinom, kad kitokios išeities darbininkams nėra, kaip nuversti buržuaziją, vadovaujant klasių kovose užgrūdintai Komunistų Partijai, stiprėjančiai bevedant griežtą kovą su oportunizmu savo eilėse, su socialfašistais, su kontrrevoliuciniu trockizmu, renegatais lovestonininkais ir pruseikiniais.

Tegyvuoja Amerikos Komunistų Partija!

Tegyvuoja pasaulinė proletarinė revoliucija!

Suvažiavimo Prezidiumas.

Extra Pranešimas Clevelandiečiams

Gegužės 9, 10 ir 11 d. vakarais, Lietuvių Darbininkų Svetainėje, 920 E. 79th St., įvyks diskusiniai lavinimuisi susirinkimai, kuriuose bus diskusuojama ir aiškinama "Komunizmo Pagrindai." Aiškintoju bus drg. D. M. Šolomskas.

Kaip žinoma, lavinimosi mokyklėlė, prasidėjus su 4 d. gegužės, tęsis dienomis per dvi savaiti. Gražus būrys draugų-giu lanko tą kursą. Bet daug darbininkų ir darbininkių, delei darbo aplinkybių, negali dalyvauti ir lavintis. Komfrakcija, pasitarus su ALDLD. kuopų valdybomis, todel padarė tuos vakarus galimais paversti diskusijoms ir lavinimuisi.

Tad šių abiejų organizacijų narės ir nariai yra specialiai raginami dalyvauti kuopų susirinkimuose, kur po trumpo organizacijos reikalų aptarimo visas vakaras bus paverstas diskusijoms-lavinimuisi.

Liet. Komffakcija.

Drg. M. Undžienės Prakalbų Maršrutas Pittsburgh, Pa. ir Apielinkėje

9 d. gegužės, 8 val. vakare, 818 Belmont St. N. S. Pittsburgh, Pa.

Minėtų kolonijų lietuviai darbininkai, stengkitės dalyvaut prakalbose. Drg. Undžienė plačiai aiškins apie Sovietų Sąjungą. Bus labai įdomu pasiklausyt kiekvienam darbininkui ir darbininkei.

Visus kviečia *Rengėjai.*

A. J. V. KOMUNISTŲ PARTIJOS PADĖTIS IR JOS BŪTINOS UŽDUOTYS

Rezoliucija Amerikos Komunistų Partijos Centro Komiteto Keturiolikto Plenumo

(Tąsa)

Partijos svarbi užduotis, tai radikaliai pagerinti padėtį revoliucinėse unijose. **Raudonosios darbo unijos** nesuprato dar to fakto, kad tik per nuolatinį veikimą įmonėse ir paimti visus klausimus, su kuriais darbininkai susiduria sąryšyj su darbdavių ataka (sumažinimas algų ir atlyginimo už darbą nuo šmotų, ilginimas darbo valandų, diskriminacija prieš negrus darbininkus, bloginimas moterų ir jaunųjų darbininkų sąlygų ir tt.), tik galima sumobilizuoti mases ir sudrūtinti ir praplėsti raudonųjų unijų organizacijas. Jie dar nesuprato, jog tai yra teisingas prirengiamasis darbas del streiko kovų ir dar vis turi "streiko laukimo" tendenciją. Raudonose unijose dar nėra tikrosios darbo unijų demokratijos ir dar vis jose gyvuoja siauro sektantizmo tendencija kas liečia narių priėmimą.

Mes turime vesti sistematišką darbą reformistinėse darbo unijose ne tik ten, kur nėra raudonųjų darbo unijų (gelžkelieči ų brolijos, namų statyboj ir tt.), bet taipgi ir ten, kur gretimai gyvuoja raudonosios darbo unijos (kasyklose, audimo pramonėj ir tt.).

Partija atsakomiga, kad rezoliucijos delei veikimo darbo unijose neturi pasilikti tik ant popieros, bet kad tuojautiniai ir sekmingi organizaciniai užtikrinimai būtų sudaryti pravedimui tų rezoliucijų ir kad jų pravedimas būtų tinkamai prižiūrėtas.

Daily Worker turi būt padarytas masiniu laikraščiu, padarant griežtą pakeitimą ir pagerinant jo turinį. Į tai įeina:

(1) Tikrai populiariškai, smulkmeniškai aprašyti gyvenimo ir darbo sąlygas darbininkų, darbininkių moterų ir jaunųjų darbininkų, suteikiant aiškų paveikslą bedarbių padėties.

(2) Reaguoti į visus politinius įvykius ir suteikti konkretišką vadovybę darbininkams.

(3) Sistematiškai numaskuoti darbininkų priešus ir jų planus ir manievrus.

(4) Daugiau populiarizuoti atsiekimus socialistinės kūrybos S.S.S.R.

(5) Suorganizuoti platų skaičių darbininkų korespondentų.

(6) Populiariškiau laikraštį prirengti, su paveikslais, patraukiančiais straipsniais ir tt.

(7) Visos Partijos problemos turi būti gvildenamos tokiu būdu, kad užinteresavus darbininkų mases.

(8) Centralinis Komitetas turi įsteigti spaudos komisiją, kuri susidėtų iš dirbančių ir bedarbių darbininkų, kurie, artimai susirišę su redaktoriais, sudarytų gyvą susisiekimą tarp laikraščio ir darbininkų gyvenimo ir kovų.

Žemesniųjų Partijos organizacijų darbas turi būt pamatiniai pakeistas. Devynios dešimtadalys žemesniųjų organizacijų darbo turi būt sukoncentruota **darbui tarpe masių,** o ne taip, kaip dabar, begaliniam skaičiui vidujinių mitingų. Gravitacijos centras turi būt perkeltas į išvystymą žemesnių organizacijų, į sekcijas ir vienetus. Metoda vadovybės, pagelbos ir prižiūrėjimo darbo žemesniųjų organizacijų per augštesnius organus turi būt metoda asmeninės vadovybės sulig specialių sąlygų tam tikro darbo, tam tikros įmonės, o ne vien tik pasiuntimas cirkuliarų. Visose žemesnėse organizacijose turi būt sudaryti komitetai, kurie dirbtų kolektyviai, ir turi būt padarytas galas tokiai padėčiai, kurioje darbas būna sukoncentruotas į kelių draugų rankas.

Svarbiausias pamatas veikimo ir išvystymo žemesniųjų Partijos organizacijų yra darbas dirbtuvėse. Iki šiol P. nesurado tinkamų metodų vedimui to darbo. To darbo esmė ne tik organizacinis smulkmeningas veikimas, bet tai yra pilna kova prieš kapitalistų ofensyvą ir prieš reformistų politiką. Pirma reikalingiausia sąlyga sekmingam darbui dirbtuvėj, tai **kasdieninis susisiekimas** su darbininkų masėmis ir atsakantis žinojimas darbininkų padėties dirbtuvėj ir konkretiškų sąlygų del kovos. Komunistai turi greitai patėmyti visus mažesnio bei didesnio pobūdžio darbininkų konfliktus, kurie kasdieną iškyla su darbdaviais, darbo prižiūrėtojais ir darbo unijų biurokratais, šnipais ir tt., kaip tai ginčai, reikalavimai ir darbininkų skundos, diskriminacija prieš negrus ir sveturgimius darbininkus kas liečia algas, darbo valandas, darbo sąlygas, racionalizacijos priemones, suvaržymą darbininkų teisių, mėtymą iš darbo atsitikime arešto ir tt. Komunistų užduotis atydžiai ištirti priežastį bile kokio nepasisekimo užmegsti gerą veikimą dirbtuvėse ir tęsti darbą su atnaujinta energija pagrindu atydžiai apsvarstytų priemonių nugalėjimui pirmesnių trūkumų.

Centralinis Komitetas turi žymiai sumažinti savo aparatą, kaip lygiai ir Distriktų Komitetų ir masinių organizacijų aparatus, ir tuo būdu paliuosuotas spėkas sukoncentruoti organizavimui ir tolimesniam plėtimui darbo svarbiausiuose pramoniniuose centruose ir didžiosiose įmonėse. Centralinis Komitetas ypatingai turi atkreipti daug domės į išlavinimą ir tinkamą naudojimą Partijos kadrų.

Centralinis Komitetas turi daryti žingsnius pravedimui sausio mėnesio, 1931 m., direktyvų, del koncentracijos. Centralinis Komitetas privalo tuojaus suteikti konkrečią formą toms direktyvoms, parenkant tam tikrą skaičių didžiųjų įmonių tam tikruose distriktuose ir tam tikrose pramonės šakose; pasiųsti ten atatinkamas spė-

(Tąsa 3-čiam pusl.)

A.J.V. Komunistų Partijos Padėtis ir Jos Būtinos Užduotys

(Tąsa iš 2-ro pusl.)

kas ir sistematiškai prižiūrėti darbą tuose punktuose bendrai su Distriktų Komitetais. Bėgy sekamų šešių mėnesių turi būt sudaryta tam tikras skaičius gerai veikiančių žemesnių organizacijų (sekcijų ir dirbtuvių branduolių), kaipo pasekmė to darbo. Pravedant tą koncentraciją, Partija neturi nei ant valandėlės nukreipti savo domę nuo svarbiųjų masinių kovų, kur jos neprasidėtų. Partija turi surasti speciales priemones nugalėjimui šnipų pavojaus ir vedimui darbo prie pusiau legalių ir nelegalių sąlygų.

Partija privalo ypatingą domę kreipti į darbą tarpe jaunuolių, į padėtį Jaunųjų Komunistų Lygos, kuri, nepaisant tam tikro paaugimo, dar tebėra nepatenkinančioj padėty ir atsiskyrus nuo jaunųjų darbininkų. Partija dar nepradėjo pravesti praktikoj Komunistų Internacionalo Pildančio Komiteto Sekretariato direktyvas iš gegužės mėnesio, 1931 m., kas liečia išpildymą Partijos Vienuolikto Plenumo nutarimo jaunuolių klausimu. Tos užduotys tuojaus turi būt atliktos kartu su aštria kova prieš sektantizmą ir dešinįjį oportunizmą Lygoje ir Lygos vadovybėj.

Pradžia masinio Partijos darbo **už negrų teises**, už suvienijimą baltųjų ir juodųjų darbininkų į kovą už jų reikalus ir vadovavimui negrų masių paliuosavimo kovos, toliaus turi būt pagerinta ir praplėsta (a) išpopuliarizuojant pilną komunistų programą negrų klausime sąryšy su dalinomis kovomis kasdieniniuose reikalavimuose ir įvykiuose, kas turi būt padidinta; (b) populiarizuojant išrišimą tautinio klausimo Sovietų Sąjungoj, socialistinę kurybą Sovietų autonominėse respublikose, mobilizuojant plačiasias negrų mases gynimui Sovietų Sąjungos; (c) praplėčiant rekrutavimą negrų darbininkų į Partiją ir darbo unijas, padarant raudonas unijas negrų darbo kanalais; (d) vedant plačią kampaniją kaip pačioj Partijoj, taip ir masinėse organizacijose prieš baltąjį šovinizmą ir visokias formas negrų atskyrimo nuo baltųjų, be pasigailėjimo naikinant Partijos viduje ne tik atviras, bet taipgi pusiau slaptas taikstymosi f o r m a s ; (e) pravedant tam tikrus konkretiškus būdus užtikrinimui, kad bėgy sekamo pusės metų ar vienų metų periodo būtų tikrai pradėta prasimušti į Juodąjį Ruožtą, subudavojant Partiją ir masines organizacijas (pirmiausiai, darbo unijas) delei darbo tarp negrų Juodajame Ruožte; (f) dramatizuojant reikalavimą lygių teisių, kaipo vyriausią klausimą rinkimų platformoj.

Nepaprasta Pirmoji Gegužės Winnipege

WINNIPEG, Can. — Ne tik Winnipege, bet gal ir Kanados istorijoj niekuomet nebuvo taip solidariai ir skaitlingai apvaikščiojama 1 Gegužės, darbininkų vienybės ir kovos diena, kaip šiemet.

Pusė valandos prieš paskirtą laiką ant Market Square susirinko kelių dešimčių tūkstančių minia abiejų lyčių, taip, kad nebuvo galima visiems maršuoti, nes būtų sustabdytas miesto judėjimas ant svarbesnių gatvių, k.t., Main St. ir Portage Ave. 4-5 valandom,— ir demonstracijos priešakinis galas būtų grįžęs atgal ant Market Square, o pusė negalėtų sulaukti sau maršavimo eilės. Todel pirmiausiai demonstravo įvairių tautų revoliucinės organizacijos, tame tarpe ir lietuviai.

Viso apskaitliuota, kad demonstravo apie 20,000. Bet visų dalyvių apvaikščiojime 1 Gegužės, buvo keletą kartų daugiau. Galima sakyti, kad 1 Gegužės darbininkų šventėj Winnipege dalyvavo 100,000, arba beveik pusė miesto gyventojų.

Reikia pažymėti, kad lietuviai darbininkai, šį kartą pasirodė labai solidariai; ne tik kad beveik visi, išskiriant porą "kultūristų" ir socialfašistėlių, dalyvavo demonstracijoj, bet ir choras, trumpą laiką, vos trijose pamokose pasimokinęs, labai gražiai dainavo Internacionalą ir kitas revoliucines dainas, pritaikytas 1 Gegužės. Drąsiai galima sakyti, kad pirmą kartą Kanadoje skambėjo lietuvių revoliucinė daina iš drąsiai maršuojančių lietuvių darbininkų greta kitų tautų darbininkų, išreiškiant viso pasaulio darbininkų pasiryžimą klasių kovoj iki pergalės.

Tenka proletariška garbė visiems Winnipego lietuviams darbininkams, dalyvavusiems toj didelėj darbininkų dienoj 1 Gegužės.

Draugas.

NEMALONI TORONTO NAUJIENA

TORONTO, ONT., Canada. —20 d. balandžio, 4:30 val. po pietų, ALDL Draugijos 162 kuopos narys drg. S. Ledas, 32 m. amžiaus, nusišovė medžioklininiu šautuvu savo kambaryje, palikdamas sekantį pareiškimą:

"Paskutinis pareiškimas.

Būdamas ant tiek sukoneveiktas fiziniai ir psichiniai kapitalistinės sistemos, kad nenumatau jokios išeities ateičiai; nenorėdamas jums, draugai-gės, gentys, o užvis labiausiai mylimai mano gyvenimo draugei Marytei palikti sunkenybę, rimtai ir šaltai nusprendžiau pasitraukti jums iš kelio —nutraukti pats sau gyvybės siūlą...

Brangi M a r y t e, gentys, dragai-gės! N e a tsižvelgiant jau į priešų būsimas paskalas po mano mirties, manau kad ir jūs mane už tai pasmerksite. Tiesa, ir aš būčiau kaltinęs ypatą už saužudystę, jeigu nebūčiau žinojęs rimtos priežasties. Tačiaus ir jūs kitaip žiūrėtumėt į mano šį žygį, jeigu būtumėt buvę mano kailyje, ypač pastaruoju laiku. Ką aš jums sakiau, tuli netikėjot.

Jei bus galimybės, prašau, mano kūną sudeginkite ir paimkite kokią orkestrą pagriežimui Internacionalo ir kitų revoliucinių dainų, kurias aš, gyvas būdamas taip mylėjau.

Paskiriu, kaipo auką, $10, Kanados politinių kalinių šeimynų šelpimui; $10 Kanados Komunistų Partijai ir po $5 lietuviškiems d i e n r a š čiams "Laisvei" ir "Vilniai," kuriuos, tikiuosi, Marytė išmokės, jei išteks.

Maryte, glauskis arčiau darbininkiško judėjimo, taip pat ir kiti, draugai-gės, taip kad mano vietą užpildytumėt bent 5-10 naujais energingais kovotojais.

Draugai-gės, linkiu jums sistemačiai kovot ir laimėt, ne tik su atviruoju darbininkų priešu — kapitalizmu, bet ir su įvairiais apsimetėliais, pacifistais ir oportunistais.

Gaila betiklsiai mirti, ir tiek mažai dar tenudirbus del proletariato klasės!

Gaila jus, draugai, palikti klasių kovos vis širstančiame fronte! Bet... kitos išeities man nebeliko...

Likite sveiki, brangioji Maryte, tėveliai, broliukai, sesute, brolienės ir švogeriai! Likite sveiki, draugai ir draugės!

Tegyvuoja brangi ideja kovos už proletariato laimę ir laisvę!

Atsimatymo visiems ir ant visados!...

S. Ledas."

Balandžio 20 d., 1932 m., Toronto, Ont.

Draugas S. Ledas 1926 metais atvažiavo iš Lietuvos į šią aukso šalį jaunas ir sveikas vyras del žmoniškesnio pragyvenimo. Gavo darbą Timmins, Ont, Hollinger aukso kasykloje, kur, bedirbdamas be galo sunkų ir pavojingą darbą, nustojo sveikatos. Kada Hollinger kasykla 1928 m. užsidegė del bosų neatsargumo, ir 49 darbininkus užtroškino mirtinai, tąsyk drg. S. Ledas nors tapo išgelbėtas nuo mirties, bet iš didelio išgąsčio gavo nervų sugedimą ir nuomarą; ir po to jau neilgai tegalėjo dirbti, nes sveikata laipsniškai nyko. Kadangi drg. S. Ledas buvo susipratęs darbininkas, tai nujautė, kas jo laukia dabar, kada jis, kasdamas kapitalistams auksą, nustojo sveikatos. Vienok turėjo dar vilties, kad daktarai jam pagelbės, gydėsi nekurį laiką Kanadoj; pagaliaus, padėjo paskutines pastangas; išleisdamas paskutinius centus, nuvažiavo į Europą, ir štai rezultatai. Beryno daktarai pasakė paskutinį žodį, kad ši liga neišgydoma. Tada drg. S. Ledas sugrįžta vėl į Kanadą, ir kas jam belieka daryti dabar?! Sveikatą atėmė aukso kasyklos, pinigus išviliojo daktarai; liga vis smarkiau jį kankina, o kapitalistai tokiais vergais nesirūpina, nes jiems, kurie negali dirbti, jau nenaudingi. Kiekvienas sąmoningas darbininkas supranta šią kapitalistų sistemą, ir todel kovoja, kad ji būtų pakeista... Ši drg. Ledo saužudystė kaip tik ir yra dar viena auka kapitalistinės sistemos.

Drg. S. Ledas gimęs Lietuvoje, Katinų kaime, Rudos valščiuj, Šakių apskr. Kadangi jo tėvai buvo religiniai ,todel ir jis tapo išauklėtas religinėj dvasioj, teisingiau pasakant, Romos katalikų bažnyčia jį išauklėjo. Bet kada užaugo, pasidairęs biskį plateliau, pastebėjo, kad net tie patys bažnytiniai mokytojai taip nesielgia, kaip mokina. Todel bažnyčios prietarai ir nesąmonės jam iš galvos greitai išgaravo, ir jis visą laiką, sulyg sugebėjimo ir išgalės, dirbo darbininkų klasės gerovei. Drg. S. Ledas prigulėjo prie sekančių organizacijų: ALDLD, Kanados Komunistų Partijos ir K. S. ir D.P. Draugijoj.

Tuli jo draugai, nežiūrint šio viso, vistiek jo saužudyste pasibjaurėjo ir griežtai pasmerkė jį už tai, atsisakydami tarti paskutinį atsisveikinimo žodį laike jo laidotuvių, vadindami jį darbininkų klasės dezertyru ir t.t.

Drg. S. Ledas tapo palaidotas 23 d. balandžio ant Prospect kapinių. Nors Toronto policija nedavė leidimo pagal jo prašymą, kad būt laidojamas su Internacionalu, bet jo idejos draugų ir simpatikų susirinko tūkstančiai, suteikdami jam paskutinį patarnavimą.

Pasiliko ji idejos draugai ir simpatikai nusiminę, tik vienas dangaus agentas kun. Garmus džiaugiasi sakydamas: "Sitaip komunistai ir išnyks, tai buvo gyvulys—šuva! O jūs, būdami katalikai, daugelis iš jūsų buvote to gyvulio palydėti. Griekas jums!" Mat, drg. S. Ledo laidotuvėse matėsi ir parapijonų keliolika, kurių tarpe buvo ir gerai žinomas darbininkų priešas—šnipas J. K. Todel Garmus, turėdamas informacijų, ir pašventė vieną pamokslą apie drg. S. Ledą, nes kun. Garmus mato, kad parapijonai jau pradeda suprasti, kas yra jų draugas, o kas išnaudotojas.

Drg. S. Ledas paliko Lietuvoj abu savo senus tėvelius, brolį Juozą ir seserį Juditą, taipgi brolį Kazį Argentinoj ir savo mylimą gyvenimo draugę Marytę Kanadoj.

Tony Mikelionis.

NEWARK, N. J.

Balandžio 23 d. čia įvyko svarbios diskusijos klausimu, ar darbininkams yra reikalingos parapijos, bažnyčios ir kunigai. Diskusijas surengė vietinė 5-ta kuopa Amerikos Lietuvių Darbininkų Literatūros Draugijos. Žmonių prisirinko apie trys šimtai ir didelė didžiuma katalikų, kurių pirmiaus nematydavome mūsų prakalbose. Taigi ir parapijonai jau nori sužinoti apie savo reikalus ir savo dušių ganytojus, kaip jie pedlevoja dangum ir pekla ir kaip jie persiuntinėja parapijonų dūšeles į nežinystę už jų sunkiai uždirbtus doleriukus.

Įžanginę prakalbą pasakė drg. A. Bimba, kurios visi atydžiai klausėsi, išskyrus porą nerimavusių moterėlių. Drg. Bimba aiškiai faktais prirodė, kaip gyvena kapitalistinė klasė ir kaip badauja šioj aukso šalyj darbininkai ir ką daro del jų kunigai, kaip jie apgaudinėja darbininkus, tarnaudami kapitalistams.

Apgarsinimuose buvo kviesta ir kunigėliai atsilankyti ir apgint savo kromelius, bet nepasirodė nei vienas, tik prisiuntė savo vyriausius barabanščikus. Jie po drg. Bimbos įžanginės prakalbos tuoj pasiėmė balsą ir pradėjo ginti savo dvasiškus piemenėlius, bet vargšai taip įsiklampojo, begindami kožnas savo piemenėlį, kad net tarp savęs pradėjo peštis ir grumoti vienas kitam teismu, kurį, kaip girdėt, vykins. Mat, pas mus į Newarką iš kur tai atsibaladojo kokis ten neprigulmingas arkivyskupas, arba kaip daugelis vadina, "arklių vyskupas" ir pradėjo sau lizdą sukti, gaudytis tuos parapijonus, kurie pabėgę nuo Romos kunigų; jis ėmė dangtstytis progresyvėm plunksnom ir ljsti prie laisvesnių žmonių; bet matyt, labai prastai sekasi. Kad ir po šių diskusijų, jis turėjo surengęs savo prakalbas; tai į jas susirinko viso labo apie 30 klausytojų, iš kurių jis tesurinko vos du dolerių aukų. Jo vienas gizelis, beje, į mūsų diskusijas pašaukė net šnipus, pranešdamas, kad mes norim nuversti kapitalistų valdžią. Bet nieko nelaimėdamas jis smuko ir pats per duris laukan, kaip tik šerifai išėjo iš svetainės; mat, jis pasibijojo darbininkų visuomenės, kad neprikaltų jį prie gėdos stulpo.

Tūli net mūsų simpatikai buvo apgauti ir prisirašę prie tos naujos parapijos ir pradėjo girti naują kunigužį, vadindami jį progresyvišku. Taip jis darė, kol niekas jo bizniui nekliudė; o kaip tik pamatė, kad kliudo jam viliot iš žmonių pinigus, taip greit jis parodė savo tikrą fizionomiją.

Gėda, draugai darbininkai, su tokiais susidėti. Meskit į šalį visus dangaus pedliorius ir pradėkite daugiau veikti darbininkiškoj dirvoj. Jau laikas nusikratyti tų tamsybės apuokų. Stokite į darbininkiškas organizacijas ir padėkite budavoti šioj šalyj revoliuciniai - darbininkišką judėjimą vadovybėje Amerikos Komunistų Partijos.

D. M.

PHILADELPHIA, PA.

PIKNIKAS

L.D.L.D. 10 kp. rengia didelį pikniką 15 dieną gegužės, Vytauto Parke, Hulmville Pike ir Galloway Road, PHIladelphia. Pigus nuvažiavimas, geresnė vieta šokt, daug stalų ir suolų; bera muzika, programa, gėmai,; skanūs valgiai ir gėrimai. Prasidės 10 val. ryte.

Kelrodis: Važiuojant gatvekariais reikia važiuoti iki Frankford Ave. ir Bridge St. stoties, ten imkite karą No. 66 ir važiuokit iki galui, iš ten busas nuveš 3 mylias už mažą mokestį.

Važiuojant automobiliais, važiuokit Frankford Ave. ir paimkit kelią No. 513 po kairei Holmeville Pike.

Visas nuvažiavimas bus daug pigesnis visiems, negu į Laurel Springs.

Kviečia Komisija.

MONTELLO, MASS.

5 METŲ PLANAS

Socializacija Rusijoje

Kalbantis paveikslas vyriausio socialio eksperimento pasaulyje dabar vykinama 160 milionų žmonių, Sovietų Sąjungoje.

Anglų Kalboje

TAUTIŠKAM NAME

Kampas Vine ir Main Streets Montello, Mass.

Ketverge ir Pėtnyčioje

12 ir 13 dd. Gegužės, 1932

Du rodymai—6 ir 8 val. vakare

Įžanga 25c., vaikams 10c.

Draugė M. Undžienė Kalbės Baltimore, Md. ir Chester, Pa.

Užbaigus maršrutą Pittsburgh, Pa., apielinkėj, draugė M. Undžienė atvažiuos į Baltimore ir Chester ir gal būt į Philadelphia.

Baltimore, Md., prakalbos įvyks 11 d. gegužės, 8 val. vakare, Lietuvių svetainėje, 853 Hollins St.

Chester, Pa., prakalbos bus 12 d. gegužės, 7:30 val. vakare, Lietuvių Kliubo svetainėj, 339 4th and Upland Sts.

Draugė Undžienė kalbės apie darbininkų gyvenimą Sovietų Sąjungoje, kurį ji labai gerai žino, nes ką tik sugrįžo po išbuvimo ten apie penkis metus. Moterims ypač svarbu išgirsti apie tai, ką atsiekė Sovietų Sąjungos moterys. Jinai taip pat atsakys į klausimus apie Sovietų Sąjungą, o klausti yra ko, tad visi prisirengkite klausimų ir dalyvaukite.

Rengėjos.

Kombainai

Per pirmą balandžio mėnesio dekadą visos kombainų statymo gamyklos ("Komunar," "Sarkombain," "Rostelmaš") išleista 317 kombainų. Be to, išleista 45 nedakomplektuoti kombainai.

MĖNESINIS ŽURNALAS

"DARBININKIŲ BALSAS"

Leidžiamas

LIETUVIŲ DARBININKIŲ SUSIVIENIJIMO AMERIKOJ

Darbininkės moterys, skaitykite ir platinkite "Darbininkių Balsą", nes jis gina darbininkių klasės reikalus.

Antrašas:

46 Ten Eyck Street **Brooklyn, N. Y.**

Naujas Nupiginimas Knygų

Eikime Į Darbininkų Mases su Apšvieta, Siūlykime Jiems Klasinę Apšvietą Tiekiančias Knygas, Rengkime Juos Kovai už Pasiliuosavimą iš po Kapitalistinės Priespaudos

	KAINA Pirmiau	Dabar
ALIEJUS. Puiki apysaka. 800 puslapių apdaryta. Kaina	$2.50	1.00
ATMOSFERA ARBA ORO GAZAI IR JŲ YPATYBĖS. Parašė **Dr. A. Petrika.** Pusl. 128. Apdaryta	.75	.10
ISTORIJA SOCIALIZMO SUVIENYTOSE VALSTIJOSE. Knyga ant geros popieros 450 pusl. Apdaryta	1.50	.35
Be apdarų	1.00	.25
KAROLIO MARKSO TEORIJOS SISTEMA. Parašė **L. B. Budin.** Apdaryta 336 pusl.	1.50	.35
SOCIALDEMOKRATIJOS ŽLUGIMAS IR REVOLIUCIJOS KOVOS VOKIETIJOJE. 280 pusl. Apdaryta	1.25	.35
KUNIGO IŠPAŽINTIS. Parašė buvęs kunigas **P. Viliunas,** tai gana įdomi knygutė. Puslapių turi 56	.20	.5
NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS KALĖJIMUOSE. Parašė d. **Z. Angarietis,** naudotojų siutimą. Puslapių turi 64	.20	.10
LIUD. BONAPARTO BRIUM. 18-ji ir FRANCIJOJE PILIEČIŲ KARAS. Parašė **K. Marksas.** Puslapių turi 360. Apdaryta	2.00	.35
ISTORINIS MATERIALIZMAS. Parašė **H. Gorter.** Turi 192 puslapių. Apdr.	1.50	.25
"ŠVYTURYS." Tai rinkinys eilių. Turi 386 puslapių. Apdaryta	1.50	.35
DARBININKO SVEIKATA. Parašė **Dr. J. J. Kaškiaučius.** Tai yra knyga apie žmogaus kūno sudėtį, jo gyvybės apsireiškimus, ligas ir sveikatos užlaikymą. Turi 628 pusl. Apdaryta	3.00	1.00
KLASIŲ KOVOS ISTORIJA AMERIKOJE. Parašė d. **A. Bimba.** Turi 608 puslapių. Gražus apdarai	2.25	.50
KAIP ŽMONĖS BE PONŲ GYVENO. Parašė **U. Sinclair.** Pusl. 246.	1.00	.15
RUSIJOS ISTORIJA. Parašė **M. Pokrovski.** 320 puslapių. Apdaryta	1.75	.50
LENINAS, JO GYVENIMAS IR DARBAI. Parašė **M. Jaroslovskis.** Knyga būtinai reikalinga perskaityti kiekvienam darbininkui ir darbininkei. Turi 432 puslapių. Aapdaryta	2.00	.50
PASAULIO STEBŪKLAI. Pagal E. Hekelio parašė Dr. **J. J. Kaškiaučius** Knyga labai naudinga. Ji turi 416 puslapių. Apdaryta	2.00	.50
KOMUNIZMO A-B-C-. Parašė **N. Bucharinas.** Yra geriausias klasinis vadovėlis. Išdėsto kapitalistinės tvarkos ydas, iš kur kyla bedarbės ir karai. Turi 208 pusl. Gražiais apdarais	1.50	.35
KOMUNIZMAS IR KRIKŠČIONYBĖ Parašė vyskupas **W. M. Brown.** Knygoje yra nemažai gerų faktų prieš religiją. Turi 224 pusl.	1.25	.25
POLITINĖS EKONOMIJOS PAMATAI. Parašė **F. Vaikšnora.** Turi 256 pusl. Gražiai apdaryta	1.50	.50
KOMUNIZMO PAGRINDAI. Rankvedėlis del klasinio lavinimosi. Labai naudinga kiekvienam darbininkui bei darbininkei. 32 pusl. kaina tiktai		.5
PIRMOJI PAGALBA LIGOJE IR NELAIMĖJE. Parašė **Dr. J. J. Kaškiaučius.** Išleido **"Laisvė."** Knyga turi 126 puslapius, aprašyta 200 ligų, paduota ir patarimai, nurodymai, bei receptai, kaip suteikti pirmą pagalbą ligoje bei nelaimėje. Kas užsirašys "Laisvę" ant metų laiko, tas gaus šią knygą veltui. Perkant jos kaina		1.00
JANONIO RAŠTAI. Tai geriausio liet. poeto eilės ir lengvi pasiskaitymai. Knyga papuošta jo paveikslu ir telpa trumpa biografija. Turi 112 pusl.	1.00	.15
SAMDOMASIS DARBAS IR KAPITALAS. Parašė **K. Marksas.** Brošiuraitė labai naudinga. 64 pusl.	.15	.5
KAS KALTAS. Apsakymėlis. 30 pusl.	.10	.2
K. Markso "KAPITALAS". 32 pusl.	.10	.2
SEPTYNETAS PAKARTUJŲ. Parašė **L. Andrejev.** Knyga turi 56 pusl.	.35	.5
SODŽIAUS DARBININKAI IR LIETUVOS BUOŽĖS. Turi 66 pusl.	.35	5
ARELIAI. Apsakymėlis. 16 pusl.	.5	.1
PROFESINĖS SĄJUNGOS. 24 pusl.	.10	.2
PARYŽIAUS KOMUNA. Parašė **B. Baks.** Turi 66 pusl.	.20	.5
NAUDOTOJŲ TIKYBA.	.10	.2
TAUTŲ LIUOSUOTOJAI.	.10	.2

DRAUGAI, kas užsisakys nemažiau kaip už $5. 00 iškarto ir pinigus prisiųsite kartu su užsakymu, tie gausite 10 nuošimčių pigiaus. Už tuos pinigus, tai yra 1.00 vertės, galėsite pasirinkti knygų, arba vieton $5.00 prisiųsite tiktai $4.00.

antrašu ir vardu:

Čekiai ir money orderiai privalo būti išrašyti:

J. J. Kashkevich vardu ir prisiųsta mano

D. M. ŠOLOMSKAS

46 TEN EYCK ST., BROOKLYN, N. Y.

B. Garbatov. Vertė Valstiečio Sūnus.

JAUNOJI KARTA

Nuo Vertėjo

Donbasas, tai stambiausios anglies kasyklos Sovietų Sąjungoje; pagamina kiekvieną dieną 130,000 tonų anglies. Donbasas, tai ten, kur atsibuvo didžiausi mūšiai piliečių karo metu. Donbasas, tai energijos šaltinis, tai nepavaduojanti "kočegarka."

Penkių Metų Planas baigiamas, o anglies srityje jis jau baigtas vidurvasaryje 1931 metais! Kaip tas darbas eina, kas stovi jo priešakyje? Gausite atsakymą šioje apysakoje.

Sovietų Sąjunga jau gyvuoja penkioliktus metus. Kaip gyvena jaunimas? Kaip kovojama su senais prietarais? Koki santikiai tarpe jaunimo—jaunosios kartos ir senų žmonių, kurių daugelis negali atsipalaiduoti nuo senų prietarų? Kokia rolė komjaunimo jaunųjų darbininkų tarpe? Ką reiškia organizuotumas?

Ši apysaka rusų kalboje vadinasi **"Jačeika,"** kas reiškia—**"Kuopa,"** o kuopa yra komunistinio jaunimo. Šioje apysakoje mes randame pavyzdingus komunistus — Maksimą, Kamenievą ir eilę kitų. Mes randame ir tokių, kurie savo elgėsiu tik diskredituoja komjaunimą—Petras.—Yra elementų, kurie, kaip ir pas mus, Amerikoje, virsta Pruseikos tipo renegatais—Žuravlievas.

Skaitykite, susipažinkite, kaip ėjo kova. Apysaka parašyta iš 1924 metų, tai yra tada, kada SSSR dar vedė kovą už atbudavojimą šalies. Bet tokių kovų nestokuoja ir dabar.

PIRMA DALIS

Kasyklose

Kaminai, namai, iš kasyklų ištraukimo mašinos, kalnai—tai kasyklos. Pilkos kazermės, pakrypusios stubelės, kreivos gatvės—tai kasyklų miestelis. Ir vagonėliai, kurie vienodai bėgioja ant augštai iškeltų bėgių, arkliai, kurie pakinkyti į dviračius vežimus ir automobiliai, stovinti prieš namą kasyklų valdybos, ir įvairiausi kiti namai ir įrankiai—tai vis priklauso kasykloms.

Moterys traukia iš šulinio vandenį, mainieriai povaliai eina į kasyklas, laikraštininkas neša ant savo kupros didelį pundą laikraščių del raudonų kampelių, girtuoklis eina svyruodamas iš šalies į šalį; žmogus apsivilkęs kailiniais ir nešantis po pažastimi skūrinį krepšį—vis tai kasyklų gyventojai, vietiniai, ilgų metų būvio surišti su kasyklomis.

Užkimusiai šaukia garvežių sirenos — "Anglių!" Važiuoja parsivežti anglių iš miestų ir miestelių. Garvežiai traukia ilgas juostas vagonų, vingiuojasi jie tarpe kalnų—vis tai del anglių, del kūro.

Kasyklų tvarkymo raštinėje—tra-ta-ta! —stuksi mašinėlės, veikia skaitliavimo mašina, skamba be pertraukos telefonas, greitai bėgioja ten dirbanti darbininkai, apsimaino keliais žodžiais ir vėl prie darbo, o kartais ilgai posėdžiauja, diskusuoja ir to sekmėje auga kalnai—planų, atskaitų ir sumanymų. Ir to viso sekmėje nutarimas:

—Pakelti anglies gamybą!

Kasykloje nuo sienų varva vanduo, o per angliakasių veidus ritasi prakaitas. Kasykloje tamsu ir drėgna. Mainieriai kiekvienas su mažyte lempute pasišviečia sau, kad galėtų dirbti. Jie dirba, juda, ir kalnus griauna—išima juodą turtą!

Kasyklų raštinėje guli ir vis auga naujų pranešimų ir skaitlinių kalnai. Auga ir iškasamosios anglies kalnai. Atskaitos parodo, ant kiek gamyba pakilo. Ir vėl anglies gamyba kyla.

Yra kasyklose nedidelis, prastas, bet gerai žinomas visiems angliakasiams namas, kurio geležinis stogas žaliai nudažytas. Į jį yra daug durų, bet vienos ypatingai tankiai atsidaro ir užsidaro. Į šį namą atvažiuoja iš miesto žmonės, apsirengę skūriniais drabužiais, o kartais prie jų kepurių sukryžiavotas kūjis ir pjautuvas, jie atsineša storus pilnus popierių krepšius. Prie šio namo susirenka ir valstiečiai, atvykę iš sodžių, kurie atsiduoda prakaitu ir šienu; jie atvažiuoja pas "šefą," stovi eilėje ir nuolatos traukia ir pučia tabako dūmus... Jie reikalauja greičiau juos atleisti, nes dar nieko nevalgė. Bet čia yra daug reikalų, daug žmonių ir priseina jiems laukti savo eilės.

Iš dykumų pučia vėjas ir girgždėdama supasi iškaba ant namo durų, ant kurios užrašyta: "Ukrainos Komunistų Partijos (b.) ir Jaunųjų Komunistų Sąjungos Kuopos."

Komjaunuoliai

Nors kliubo durys buvo plačiai atidarytos, bet visgi tarpduryje pasidarė susikimšimas. Kiekvienam norėjosi greičiau įštrukti iš kliubo, kur laike kelių valandų iš eilės įkiriai davė pranešimą kalbėtojas ir paskui diskusavo vietiniai draugai.

Į plačiai atidarytas kliubo duris pūtė vėjas, vartė jaunuolių plaukus ir purtė skaisčiuosius jų veidus, todel dar labiau grudosi jaunimas laukan ant tyro oro.

—Labiau, smarkiau stumkitės laukan, draugai!

—"Razom"! "Razom"!

—Ei, jūs, liaukitės! Ką, ar norite kaulus sulaužyti?—šaukė duryse.

—Greičiau, spauskite. Ha-ha-ha!

—Draugai, negalima taip, tai betvarkė! Taip prispaudė, kad ir kvėpuot negalima!

—Nieko, nieko, Naste! Nebijok, kada Stepas prispaudžia, tai nesiskundi.

—Tai betvarkė, o dar komjaunuoliais save rokuojate!

—Na tai kas, kad komjaunuoliai?

—Draugai, povaliau, taip negražu!

—"Razom"! Smarkiau!

Komjaunuoliai sukaitę ir smagūs iššoko ant gatvės ir malonus vakaro oras paėmė juos į savo glėbį.

—Oh, ir vakaro gražumas! Gražumas, gražumas!

Mėlyname danguje tartum šokinėjo žvaigždės, kaip ir komjaunuoliai po ilgo pranešimo, ir viduje jų švietė mėnulis, kaip ir komjaunuolių kuopelės sekretorius.

—Oh, ir vakaro gražumas, draugai!

Jauni vaikinai atstatė prieš vėjalį krūtines ir smagiai mosavo rankomis.

Draugai, pažaisti dabar, ar ką!

Nuo šiltos žemės kilo iš sodno žaliumynų malonus kvapas. Nuo vikmedžių kvapsnio, nuo malonumo vakare, kvaito komjaunuolių galvos.

Oh, broliai, paūžti dabar!

Niekam nesinorėjo eiti namo į mažus, pakrypusius ir senai įkyrėjusius namelius, kuriuose puodai su žaliais jeronimais ir tėvų tabako dūmai neleidžia liuosai kvėpuoti.

Vaikinai sukinėjosi aplinkui kliubą, rėkavo, dainavo ir kitaip linksminosi, taip linksmas dainas dainavo, kad atrodė neišsilaikys dideli ir gražūs topoliai ir jie pasileis linksmintis.

"Oh, duba, duba, duba.
Devčina moja liuba."

Tik ir plaukė balsai mylimos dainos. Ore siubuoja mėlynos, raudonos, žalios ir kitokios lempos, ant žemės sodne žydi įvairūs kvietkai, ir jaunimas, kaip šešėliai, laksto ir dainuoja:

"Oh, duba, duba, duba..."

Po raudonos lempos šviesa pasirodė veidas merginos. Ji pažiūrėjo į nedidelį, ant rankos, laikrodėlį ir išėjo iš kliubo. Paskui ją iššoko ir vaikinas, kurio rudus plaukus blaškė vėjalis.

—Katre, o kur tu?

—Noriu paspėti dar ant delegačių susirinkimo,—garsiai atsakė mergina. — Nes jau senai nebuvau!

—Palauk, mums kaip tik sykis pakeliui!

—Ha-ha-ha!—juokėsi komjaunuoliai. — Stebėtinas dalykas, kad visada draugui Sergėjui su Katre yra pakeliui! Ha-ha-ha! Stebūklai!

Sergėjus užraudo, norėjo ką tai atsakyti, bet nesusigriebęs tik ranka pamojo,—na, tegul jus, geri draugai!—ir vakaro tamsa prarijo jį ir Katrę.

Iš kliubo vis dar ėjo jaunimas, juokavo, rėkavo, dainavo ir atrodė, kad prasilaužė kokia jų upė.

—Smagiau, draugai, ant oro!

—Ant laisvės!

—Na, pasilinksminsime dabar!

"Oh, duba, duba, duba..."

—Netiesa, drauge, kalbėtojas tą nesakė.

—O velnias jį supras, ką jis ten kalbėjo.

—Chinijos revoliucijos klausimai yra svarbūs ir apie tai negalima taip atsiliepti. Dar pas tave, Povylai, vis daug senumo, dar vis esi jaunas ir žalias budavojime naujo pasaulio.

(Tąsa bus).

BAYONNE, N. J.

Svarbu Žinoti DLK. Vytauto Draugystės Nariams

Draugai, kad J. Kavolius, P. Grikštas ir jų keli pasekėjai beveik per metus laiko kėlė didelę betvarkę draugystės susirinkimuose, skleidė bjaurius melus ant legaliai išrinkto draugystės komiteto, kuris rūpinasi draugystės reikalais, ir kad jie įtraukė draugystę į teismą,—jūs jau žinote ir tas jau nereikia aiškinti. Bet aš noriu jums viešai pranešti, kad 2 dieną gegužės, 1932 m., buvo pašaukti pas teisėją Isadore Claubermaną, No. 1 Exchange Place, po kelis iš abiejų pusių, tai yra keli iš tų, kurie pasiryžę sudraskyti draugystę, ir keli iš tų, kurie gina draugystę, del platesnio ištyrimo, del ko draugystėj yra toks nesutikimas.

Advokatai buvo draugystės skundikų Dembe, o draugystės gynėjų A. J. Isserman. Daugiausiai klausinėjo advokatas Isserman. Pirmiausiai pasisodino klausinėt vieną iš draugystės ardytojų vadovų J. Kavolių, (Čia nėra pažymėti visi klausimai ir atsakymai žodis žodin, o tik nekurie).

Klausimas: Kodel nesutinkat su pataisyta konstitucija?

Atsakymas: Kad negera.

Kl.: Tai kas joj yra negero?

Ats.: Nežinau.—Paskum pasako, kad visa negera. Dembe, liepia J. Kavoliui, kad pasakytų, kurie paragrafai negeri. Čia J. Kavolius taip susimaišė, kad užmiršo ir angliškai kalbėti, taip kad teisėjas turėjo pastatyti K. Paulauską už perkalbėtoją. O reikia nepamiršti, kad J. Kavolius per 3 metus Bayonnės policijos nuovados teisme buvo už perkalbėtoją. Bet ir su perkalbėtojum dabar jis negalėjo pasakyti, kas yra pataisytoj konstitucijoj negero.

Antrą pasisodina A. Pinkevičių ir teisėjui prisiekdinus, advokatas klausia irgi kas link pataisytos konstitucijos! A. Pinkevičius atsako, kad negera, bet užklausus, kodel negera, atsako, kad nežino. Toliaus, advokatas klausia A. Pinkevičių: Ar buvai extra susirinkime?

Atsako, kad buvo.

Klausimas: Ar atvirutę gavai, kurioj buvo parašyta, kad bus susirinkimas?

Atsak.: Negavau.

Kl.: Tai kaip tu žinojai, kad bus susirinkimas?

Ats.: Man sakė kitas žmogus.

Kl.: Koks žmogus?

Atsak.: Aš jo nepažįstu.

Matot, kaip žioplai meluoja. Nepažįstamas žmogus jam sakė, kad bus Vytauto Draugystės susirinkimas. O kaip tas nežinomas žmogus galėjo žinoti, kad A. Pinkevičius yra minėtos draugystės narys?

Toliau advokatas klausia: Ar buvo diskusijos tame susirinkime?

A. Pinkevičius atsako, kad ne.

Klausimas: Ar buvo balsuojama, kuomet konstitucija buvo priimama?

Atsakymas: Buvo.

Kl.: Ar konstitucija visa ant syk buvo priimta, ar kiekvienas paragrafas atskirai?

Ats.: Kiekvienas paragrafas atskirai.

Advokatas Dembe pastebėjo teisėjui, kad turėjo būt diskusuojama.

Paskutinis iš draugystės draskytojų grupės klausinėjamas L. Rimša.

Advokatas klausia: Ar buvai extra susirinkime, kuris buvo šauktas del konstitucijos priėmimo?

Atsakymas: buvau.

Klausimas: Tai kaip galėjai žinoti, kad bus susirinkimas, kad tu kaltini komitetą už nesiuntimą atviručių?

Rimša atsako, kad jam vice-pirmininkas M. Panelis atėjo į stubą ir pasakė.

Klausimas: Ar tame susirinkime buvo balsuota?

Atsakymas: Nežinau.

Klausimas: Ar tu balsavai?

Rimša atsako: Taip, balsavau.

Tai matot, kaip aiškiai meluoja. Beje, dar jie buvo užklausti kas link pardavinėjimo komunistinės literatūros susirinkime. Tai čia jie taip žioplai melavo, kad ir pats jų advokatas Dembe juokėsi.

Advokatams pabaigus klausinėti, teisėjas Clauberman užklausė jų visų trijų: Jeigu konstitucija pasiliktų senoji, bet būtų sušauktas visuotinas susirinkimas ir perrinktų komitetą ir jeigu liktų išrinktas tas pats, ar jūs sutiktumėt?

Jie atsakė, kad nesutiks.

Po to Clauberman pareiškė: kas nesutiks su didžiuma, tas turės apleisti draugystę.

Ant pabaigos buvo klausinėjamas draugystės pirmininkas A. Bočis. Jis papasakojo teisingai, kaip dalykai stovi draugijoje. Ir su tuo užsibaigė tą dieną klausinėjimas.

Bet aš dabar manau, kad jums, draugai, jau bus aišku, kas drasko mūsų draugystę. Mes iš pat sykio sakėm, kad Kavoliai, P. Grikštas ir keli jų pasekėjai su Plungių priešakyj pasiryžo sudraskyt draugystę. Mes sakėm draugystės nariams, kad jų neklausytų, kad jie yra draugystės priešai. Bet jiems belandžiojant po stubas ir skleidžiant bjauriausius melus ant geriausių draugystės darbuotojų, melagingai primetant savo nelemtą draskymo darbą draugystei ištikimiems darbuotojams,—pavyko dalis ir gerų draugystės narių suklaidinti.

Bet dabar jie 2 dieną gegužės atvirai prieš teisėją pasisakė, kad jie nesiskaitys su jokia didžiuma. Reiškia, tęs savo nelemtą darbą toliaus. Tad, draugai, kurie buvote Kavolių ir Grikšto grupės suklaidinti, vykite juos tuojaus šalin ir stokite ginti draugystę nuo sudraskymo.

DLK. Vytauto Draugystės **Komiteto Narys.**

PRANEŠIMAI IŠ KITUR

SO. BOSTON, MASS.

LDSA. 13 kuopos susirinkimas įvyks trečiadienį, 11 gegužės, 8 val. vakare, Kliubo svetainėje, 376 Broadway, So. Boston, Mass. Visos narės pribūkite laiku, nes turime daug svarbių reikalų aptarti. Atsiveskite ir naujų narių į kuopą.

Sekr. K. Z.
(108-109)

CLEVELAND, OHIO

Draugiškas vakarėlis, rengia Lietuvių Darb. Susivienijimo Am. 24 kp., įvyks 14 gegužės, Liet. Darb. svetainėje, 920 E. 79th St., 7 val. vakare; įžanga 25 centai. Už tuos pačius tikietus gausite ir vakarienę. Bus ir programa, šokiai, diskusijos ir t.t. Malonėkite skaitlingai susirinkti.

(108-109)

CLEVELAND, OHIO

Liet. Darb. Susivienijimo Am. 24 kuopos susirinkimas įvyks trečiadienį, 11 gegužės, 7:30 val. vakare, Liet. Darb. svetainėje, 920 E. 79th St. Visos narės dalyvaukite, nes turime daug svarbių reikalų aptarimui. Reikės prisirengti prie vakarėlio, kuris įvyks 14 gegužės, turėsime išsirinkti darbininkes tam parengimui ir turime rūpintis, kad parengimas būtų sekmingas. Taip pat turėsime rengtis prie suvažiavimo, kuris įvyks 26 birželio, Clevelande. Nepamirškite naujų narių atsivesti.

Kp. Org. M.V.
(108-109)

PHILADELPHIA, PA.

Lyros Choro susirinkimas įvyks 9 gegužės, 995 N. 5th St., 8 val. vakare. Visi dainininkai ateitkie ir naujų narių atsiveskite. Yra nutarta Chorui trauktis naują paveikslą ir yra šaukiamas meno suvažiavimas. Įsitėmykite susirinkimo dieną ir nepamirškite dalyvauti jame.

Choro Valdyba.
(108-109)

KIEKVIENO DARBININKO IR DARBININKĖS YRA PAREIGA UŽSISAKYTI

"RYTOJUS"

"RYTOJUS" yra vienintėlis laikraštis, kuris gina darbininkų klasės reikalus, nurodo darbininkų padėtį fabrikuose, dirbtuvėse, laukuose ir t.t. Mokina darbininkus kovot prieš savo skriaudėjus—kapitalistus.

"RYTOJUS" paduoda daug žinių iš įvairių kapitalistinių šalių apie darbininkų gyvenimą ir jų kovas. Jame telpa taip pat apie S.S. R.S. Socialistinę Statybą. Penkmetį Planą Sovietų Sąjungoje.

"RYTOJUS" yra vienintėlis seniausias ir didžiausias savaitraštis visoj Pietų Amerikoje.

"RYTOJUS" eina kas savaitė keturių puslapių su paveikslais. Jame telpa taip pat eilių, apysakų, vaizdelių ir t.t.

KIEKVIENAS DARBININKAS IR DARBININKĖ UŽSISAKYDAMI "RYTOJŲ" PADĖS REVOLIUCINIAM DARBININKŲ JUDĖJIMUI

"RYTOJAUS" kaina metams laiko $2.50. Siųskite tiesiai "RYTOJAUS" ANTRAŠU: CASSILLA DE CORREO No. 15 SUCURSAL 15 B. A. TAMOŠIUNAS, BUENOS AIRES, ARGENTINA.

Arba galite užsisakyti per "Laisvę."

July 3 Liepos

Visi Būkite Prisirengę Dalyvauti Dienraščio

LAISVĖS

Rengiamame Didžiajame

PIKNIKE

Pirmoji Pagalba Ligoje ir Nelaimėje

Parašė Dr. J. J. KAŠKIAUČIUS

Yra Sužymėta 200 Ligų

NURODOMA IŠ KO JOS ATSIRANDA, PATARIAMA KAIP JŲ IŠVENGTI, O JOMIS APSIRGUS, KOKIAIS BŪDAIS GYDYTIS.

Žemiau seka surašas kaikurių ligų. Tos ligos labiausia kankina darbininkus, todel darbininkai turi apie jas žinoti, kad mokėti nors dalinai apsiginti.

Kas tai yra Pirmoji Pagalba?
Žaizdos, Įsipjovimas, Įsidrėskimas.
Kraujingųjų žaizdų ypatėbė.
Aprašoma arterijų veržtumas.
Rakštys, pašinai, jų pavojingumas.
Apsideginimai ir apsišutinimai.
Kas daryti su apsideginimais?
Pavojus įkandimų ir įgilimų.
Tekėjimas kraujo iš nosies.
Kas daryti kai ausį diegia.
Kai dantis skauda, kaip sustabdyti.
Jei kas įlenda į akį, įausį ar į nosį.
Ką reiškia apsideginimas piktrožėmis.
Nušalimas, ausų, kojų ar rankų.
Ką reiškia saulės nudegimas.
Užgavimai, sumušimai ir tam panašiai.
Įsireižimai, persitempimai ir t.t.
Niksterėjimai, narių pertempimai.
Kaulų perlaužimai ir jų šipuliai.
Išnarinimai, išnirimai—jų pavojus.
Apalpimai del skirtingų priežaščių.
Ką reiškia nervų užgavimas.
Saulės ir šilumos užgavimas.
Kada žmogus nebekvėpuoja.
Kaip pasidaro dirbtinas kvėpavimas.
Gazų ir garų pavojingumas.
Pagalba gazu pritroškusiems.
Elektros užgavimas žmogaus.
Pagalba Elektros pritrenktam.
Plaukimas, gelbėjimas skęstančio.
Paspringimas, pasikorimas, apsinuodijimas.
Kokia pagalba užnuodintam duoti?
Kaip reikia nešti sužeistus?
Svarba gimnastikos, mankštinimasi.
Valgis, vidurių užkietėjimas.
Dantų ir akių tinkama priežiūra.
Pavyzdinga dežeta — valgio pasitaikymas.
Žmogaus neprieteliai—katarai ir slogos.
Nesveikų tonzilų kenksmingumas.
Gerklės votis, influenza, gripas.
Šiltinė ir dėmėtoji šiltinė.
Dizinterija ir pagarsėjusi cholera.
Smegeninių plėvių įdegimas.
Įkyrus priešas — plaučių įdegimas.
Maras, rožė, difterija.
Aštrusis narių reumatizmas.
Rauplės ir vėjarauplės.
Skarlatina, edra, kokliusas.
Džiova, ta darbininkų giltinė.
Pasiutimas, tai liga, kuri gan pavojinga.
Piktasis mėšlungis ir drugys.
Kirmėlės, gyvuliniai parazitai.
Niežai, utėlės, blakės ir t.t.
Veneros ligos, jomis užsikrėtimai.
Šlapligė, mažakraujingumas.
Žolinė sloga, dusulys, kosulys.
Opos burnoje, galvos skaudėjimas.
Alchoholizmas, nutukimas, liesumas.
Niežuliai, nuodingos žolės.
Šlapioji dedervinė, jos ypatybės.
Prakaitavimas, karštis, skausmas.
Rūkymas, negeras kvapas, nešvarumai.
Piktšašiai, šunvotės, votys pakunės.
Garankščiuotos gyslos — jų pasireiškimas.
Plaukų slinkimo priežastis.
Geltligė, spuogai ir jiems panašūs dalykai.
Priežastis vaikų šlapinimosi nakčia.
Diegliai viduriuose, vėžys, gužys.
Patrūkimas arba vadinama kyla.
Mažai krūtyse pieno ir kodel?
Skaudžiosios mėnesinės, baltosios.
Gyvenimo permaina moterims.
Iš ko paeina visiems žinomas žaksėjimas.

Knygoje Pirmoji Pagalba Ligoje plačiai yra aprašyta apie tas visas augščiaus sužymėtas ligas. Vyriausia svarba šios knygos yra tame, kad paduodama reciptai vaistam ir patariama kaip pačiam gydytis kaikuriuose atsitikimuose.

KNYGA IŠ 126 PUSLAPIŲ, KAINA $1.00

Kas užsiprenumeruos dienraštį "Laisvę" visiems metams, užsimokės $6.00 šią knygą gaus dovanai

'LAISVĖ,' 427 Lorimer St., Brooklyn, N. Y.

PIONEER CORNER

Say---Did You Ever Stop to Think?

BY C. D.

Say—did you ever stop to think of things?
Let's do it now and see what it brings.

There's two kinds of guys in this world, you know.
One's got nothing, the other's got dough.
We'll stop and take a look at the two
Now maybe there's something we can do.

Look at that fellow on the left
He's what we call a capitalist.
Owns all the factories and big machines,
Bags of money and limousines.

Now look at the fellow on the right,
He owns nothing but brains and might,
A worker he is—who never gets fat,
He's one of the proletariat.

There's the picture—funny I'd say.
How did the fat one get that way?
He didn't build that factory and machine
Still he's got the limousine.

That worker there—he did it all.
Slaves all his life, from spring to fall.
That house, that bridge, that machine, that factory—
He built them all—most satisfactory.

But oh this bothers my head a bit.
Makes me dizzy, come on, let's quit.
One does nothing and rides in limousines,
The other does it all and hasn't even pork and beans.

Wait! don't quit—let's go on,
This is where we start the fun.
I'll give you a problem, not 1+2,
A bigger one, see what you can do.

Workers + workers = what, you say?
Masses and masses who don't get any pay.
That's right, you know, but you're not so wise.
Workers x workers—ORGANIZE!

Workers x workers + brains + might
Gee, it seems we're coming right
Don't stop! on—that means fight!
All for the workers! Down parasite!

Say, now aren't you glad you stop and think?
I can see that sparkling wink.
You think you know what I'm going to say—
That's right—**JOIN THE PIONEERS**—TODAY!

Read the NEW PIONEER — the only magazine for workers' and farmers' kids. Fill out the sub below—one year—50 cents, one-half year 30 cents.

NAME ..... ADDRESS .....
CITY ..... STATE .....

FROM THE EDITOR

This Corner is entirely made up by children. Comrade Natalie who is only twelve and a half years old, sends us the following "Story of Bob." She says she will write more for us, if we like it.

The Story of Bob

I

There was once a little boy whose name was Bobby. He was little, only about eleven years old. Bobby had two big brothers and a big sister. He hardly ever saw them because they would go to work way before Bobby opened his eyes, and would return from work when Bobby was fast asleep. But on Sundays his brothers and sister were home. They always looked tired out and awfully thin. They had black rings around their eyes and their mouths drooped. Bobby loved them very much. He loved his mother too.

One day Bobby awoke very suddenly. He heard screams and wailing. He quickly put on his shabby overalls and ran down. Mother was lying on a bed, and by her side was a baby screaming with all its might. It was a cute little baby and Bobby loved her the moment he saw her. He now had little sister, and on Sunday the family gathered in Daddy's room to name the baby.

Bobby and his mother wanted the baby to be called Laila. Bobby's father and his two big brothers wanted the little girl to be named Bessie. And his big sister wanted the baby's name to be Virginia. As the majority always wins, the baby was named Bessie. Tho Bessie was a little tot, she was almost more hungry than even Bobby. She always cried for milk, and a new stomach had to be fed, and a new body had to be clothed, another child had to go to work.

Bobby's father was sick, and his mother was ill since the baby was born. Bobby had to go to work. His sister and brothers did not want him to work in the factory because it would be too tiring for little Bobby. Bobby's sister and brothers only earned about 50 cents a day, and not always that much. The boss cheated the children more than the big people, so it was decided that Bobby should look for work elsewhere.

One day Bobby packed his bundles, and started out to look for work.

II

While he was walking along, he saw a dog lying on the road. One paw was bleeding and the puppy was moaning pitifully. So Bobby picked up, bound the bleeding paw, and carried the dog along. The dog Pally, and Bob, went on and on, and whenever they felt hungry, they would search for food at a country house.

At last they came to a little village. Everyone looked so poor and hungry and shabby that Bobby wondered why. He saw a little boy about his own size so he called him over and asked the reason for all this poverty. The boy answered: "Everybody is so poor because their boss does not give them enough money to buy food and clothing, and not enough to pay rent.

Bobby asked the little stranger why the boss was so selfish, and the little boy said it was because the boss wanted all the money for himself. That is true, thought Bobby, because my sister and brothers never get enough wages.

He asked the little boy if there was any work in the village, the little boy answered, "There is a strike going on in the factory, the only place where any work is going on." He went on to explain what a strike was, "When people don't want to work for the boss when he gives them too little wages for so many hours of work, the workers form a line outside the factory and sing songs, and won't work unless the boss gives them better conditions. Some times other people sneak into work. The strikers try to stop them. The people who are trying to break the strike are called scabs." Bobby did not want to be a scab, so he and Pally went away.

III

At last Bobby and Pally came to a second village, The houses were all beautiful. Each house had a big garden filled with flowers and trees. The people were well dressed and looked so overfed that Bobby wondered. At last he spied a little boy his size who wore trousers with a pretty silk blouse and real nice shoes. Bobby stared at this boy—he had never before seen a whole suit of clothing without a patch in it.

Finally he got up the courage to ask him, "Why is everyone so beautifully dressed and they have such pretty houses while other people have little tumbledown shacks and hardly a rag on their backs." The little boy answered, "Do not speak to me. You are all dirty, and I dont like you." And with that he ran away. Bobby walked further and he met a man walking with his son. They were smiling and having a very nice time. Bobby wondered why this little boy's papa wasn't working. He met a little girl and he asked her if her papa was working. She answered, "My daddy doesn't have to work. He has people working for him," and she ran away to her garden. Bobby did not want to be a lazy boss who had people working for him and who did not pay the workers enough wages, so he went on his way again.

IV

Bobby walked and walked, and when night came, he and his little dog stopped at a barn and went to sleep. In the morning they awoke, and started out again. After a long hike, Bobby and his dog reached a village. In this village everything was as it should be. Each one had what he needed and not more than his neighbor. There were no bosses who were too lazy to work and who had people slaving away for them. Everyone worked for his food and clothing. This is what a little boy told Bobby when he asked him what this place was. At last, thought Bobby, have found a home.

He went, by the little boy's direction, to the Labor Committee, and asked them for work. They placed him in a children's collective, where he could learn a trade. There Bobby joined the Pioneer group. There they were also taught many things, and had sports too. They had a big library where all the children could go to read.

One day Bobby went to his comrades and told them that he must leave this wonderful village and go home to tell his people about the Soviet that they had here. So Bobby started out again to go back. He slept along the road, and when he was hungry, he ate berries. Finally he reached his village. Here Bobby organized Pioneer groups, and the children showed the parents that they were helping them fight for better conditions.

Comrade Albina of Chicago writes:

"Dear Comrades:

"I suppose you all have heard about children goin to school hungry. Yet to make matters worse, the teachers yell at them because **they don't learn**. Superintendent Bogan kicks the kids out when they come to his office for help. This article ought to be cut out and shown to every teacher that yells at one of you kids. How the hell can anyone learn on a empty stomache! Listen, comrades, when your teacher yells at you, tell her if she doesn't like it, she can go and get some food for you. C'mon, comrades! Give those quackling ducks a piece of your mind."

(Editor's note—I am certain that many of you comrades have had the same experiences as Comrade Albina, in your schools. Write to us and tell us these experiences, also the answer you give your teachers.)

Annual Exhibition of Pioneers

For the first time in the history of the pioneer movement the workers of New York will receive an opportunity to review the activities and struggle of the workers' children in the city.

On Suturday and Sunday, May 7 and 8 there will be held the first annual Pioneer Mass Exhibition and rally. This affair will take place at the Finnish Hall, located at 15 E. 126 St.

The arrangement for the exhibition contains some very interesting features, and provides for program and entertainment throughout. Every pioneer troop in the district will have display booths, the sum total of their accomplishment in the past period of time. Particularly interesting will be the exhibit of school outpost carried on. In addition we will have an opportunity to become familiar with the pioneer movement as such.

Special provision for the drawing of adults closer to our children movement have been made in the arranging of a Grand Ball to be held on Saturday night for young and adult workers. As an attraction at this ball, there will be a mass recitation by Pioneers, and Comrade Bedacht, widely know labor leader, will speak on the importance of children today.

All workers should make it their revolutionary duty and attend this affair.

Comradely yours,
Pioneer District

WILKES BARRE, PA.

Wilkes Barre apielinkės draugams ir simpatikams turiu pranešti, kad Aido Choras rengia jaunimui pasilinksminimo vakarėlį, 28 d. gegužės (May) Workmen's Circle svetainėje, 69 S. Hancock St. Šitas vakarėlis rengiamas su programa, kurią visą išpildys čiagimis jaunimas.

Aido Chore yra daug čia augusių jaunuolių, gabių aktorių ir dainininkų ir visu smarkumu jie rengiasi prie to vakarėlio, kad parodyti mūsų apielinkės lietuviams, ką jaunimas gali.

Tam vakarėlyj bus perstatyta 3 aktų komedija "Netikėtai," su dainomis; bus solo, duetų ir dainuos Aido Choro Oktetas. Lošimu ir dainomis rūpinasi choro mokytoja D. Zdaniūtė.

Po lošimui bus šokiai prie geros muzikos; bus gardžių gėrimų ir užkandžių.

Kviečiama visos apielinkės draugai ir choro simpatikai atsilankyti kuo skaitlingiausiai, paremti Aido Chorą ir parodyti mūsų energingam jaunimui, kad jų darbas ne veltui; tad ir pas jaunimą bus daugiau ūpo. O pas mus jaunimas užima svarbias vietas chore ir energingai dirba. Tik pereitam choro mėnesiniam susirinkime vėl prisirašė 11 narių vien tik iš čia augusio jaunimo. Choras paaugo daininkais virš 50, neskaitant choro rėmėjų.

Per paskutinį Aido Choro balių, kuris įvyko 29 d. balandžio, pasirodė, kad chorą remia visa plati apielinkė darbo žmonių. Buvo pilnutėlė svetainė žmonių, ypatingai iš Nanticoke ir Hanover. Pelno liks virš $40. Varde choro visiems širdingai ačiu. Choristai visi linksmi, kad darbininkiška publika atjaučia ir remia chorą taip skaitlingai.

Beje, Parsonas taipgi gerai darbuojasi ir remia chorą. Turim gerų draugų toj apielinkėj, taipgi ir choristų iš tos apielinkės.

Komisijos Narė.

BINGHAMTON, N. Y.

LDS. 6 Kuopos Balsavimas.

2 d. gegužės įvyko Lietuvių Darbininkų Susivienijimo 6 kuopos mitingas, į kurį atsilankė nemažas skaitlius narių. Šiame mitinge buvo balsavimas kandidatų į Pild. Komitetą. Balsų paduota sekamai: R. Mizarai 33, Bacevičiui 10; Krasnitskui 33, F. Stankūnui 10; E. N. Jeskevičiutei 33, K. Steponavičiui 8; J. J. Kaškiaučiui 42 už, 1 prieš; J. Mikitai 28, J. Bimbai 31, L. J. Joneikiui 12, J. K. Šalaviejui 12; Dr. M. Palevičiui 39 už, 1 prieš.

Delegatais į LDS. pirmąjį seimą išrinkta S. Jasilionis ir A. Pagiegala. Vėliau, paprašius, kad kuopa išduotų mandatą O. Girnienei, kuri būsianti delegate į LDSA. suvažiavimą ir galėsianti taipgi dalyvauti LDS. seime, nutarta suteikti ir jai mandatą. Taigi, mūs kuopa turės pilną delegacijos kvotą.

Nutarta pasiųsti porą įnešimų seimui, ir delegatams įsakyta stovėti už suvienijimą LDS. su APLA.

J.

Drg. A. Bimba Kalbės Clevelande 17-tą d. Gegužės, Antradienį

Pranešame, kad d. A. Bimba kalbės Clevelande 17 d. gegužės, Lietuvių svetainėje 6835 Superior Ave. Visų mūsų darbininkiškos spaudos skaitytojų pareiga mobilizuoti Clevelando katalikus darbininkus, kad kuo daugiausiai jų sutraukus į šias prakalbas. Svarba yra tame: d. A. Bimba specialiai pusę prakalbos pašvęs klausimui, kaip kunigai padeda bosams darbininkus skriausti; juos mulkina bedarbės klausimu, o nepadeda jiems kovoti už bedarbių apdraudą ir prieš algų kapojimus.

Visi "Laisvės" ir "Vilnies" dalininkai ir skaitytojai, mūsų pareiga tuojaus pradėti mobilizacijos darbą,—aplankyti kaimynus katalikus, išaiškinti jiems darbininku kovos svarbą; duoti mūsų laikraščių pasiskaityti; užvesti diskusijas; paaiškinti, kad jųjų svarbiausiais dienos—gyvybės klausimais bus kalbama. Taip dirbdami, atliksime savas pareigas, kaipo susipratę darbininka-kės.

Žinome, kalbėtojas atliks savo užduotį. Bet kaip su mumis: kiek mes tame darbe padėsime? Bedarbiai, darbininkai-kės išeina iš proto, besirūpindami, kaip sutikti tą baisųjį rytojų, kuris nieko daugiau nežada, kaip vargą, skurdą ir badą. Mes, tie, kurie save skaitomės susipratusiais, pamąstykime, kokios yra mūsų pareigos linkui savo klasės užduočių. Tos užduotys yra be galo didelės ir svarbios. Tai parodymas kelio darbininkams, nežinantiems, kaip kovoti ne tik prieš šių laikų bedarbę, juodąją rytdieną, bet svarbiausia, kas yra tų išnaudojamųjų darbininkų masių mulkintojai ir išnaudotojų-bosų gynėjai.

Clevelandiečiai! Mes atlikome savo revoliucinę pareigą, paremdami savo spaudą, sukeldami arti $150 "Vilnies" šėrininkų pasveikinimui.

Mes padarėme pradžią, įvesdami revoliucines lenktynes. Bet tai tik pradžia. Žengkime toliaus. Darykime kuo plačiausius susisiekimus su katalikais darbininkais. Lai būna padaryta, kad šiose d. A. Bimbai rengiamose prakalbose kuodaugiausiai būtų sutraukta pašaliečių darbininkų, kurie savo gyvenime nėra girdėję komunistų kalbėtojų ir jų prakalbų. Darban—lenktynėsna, kuris daugiausia atsives kaimynų katalikų darbininkų į šias prakalbas!

Cl. Komunistas.

Pasieks Viršų McKinley Kalno

FAIRBANK, Alaska. — Allen Carpes ekspedicija, kuri tyrinėja visatą, yra užkopus 11,000 pėdų augštumo į McKinley kalną. Šitas kalnas yra 20,300 pėdų augščio. Pagelbą jiem pridavė du orlaivininkai, kurie sekmingai nusileido ant ledinio kalno. Jie ekspedicijai—Allen Carpe ir Theodorai Koven—paliko 100 svarų maisto. Ekspedicijos tikslas yra gamtos tyrinėjimas.

LIETUVIS GRABORIUS

Norintieji geriausio patarnavimo ir už žemą kainą, nuliūdimo valandoje šaukitės pas:

JONĄ PETRUŠKEVIČIŲ
162 Broadway
SOUTH BOSTON, MASS.
Residencija: 13 West 3rd Street
Tel.: So. Boston 0304-W

TELEFONAS Pulaski 5-1090 — ATDARA DIENĄ IR NAKTĮ

NAUJAUSIOS MADOS

Rusiška PIRTIS Turkiška

Flushing Russian and Turkish Baths, Inc.

M. TEITELBAUM, Manadžeris

Įžanga Dieną ir Naktį 50c
Subatos vakare 75 centai

Antroj klasėj lašais išsimaudymas ir miegojimas per visą naktį ant trečių lubų, oringam kambary—35c

Naujai perdirbta Rusiškai-Turkiška Pirtis dabar atidarė naujausios rūšies maudynes su moderniškais pagerinimais. Čia įtaisyta didelis plaukimui prūdas su šviežiu vandeniu. Lapuotos vantos išsipėrimui veltui! MOTERIMS PANEDĖLIAIS IR UTARNINKAIS, nuo 10 valandos dieną iki 12 val. vakare. Trys gariniai kambariai delei išsipėrimo: Rusiškas, Turkiškas ir garo vanojimosi kambarys. Didelis, oringas miegojimui kambarys; taip pat RESTORANAS su geriausiu garantuotu patarnavimu.

29-31 Morrell St., tarpe Cook ir Deveboise Streets
TIES BROADWAY IR FLUSHING AVENUE, BROOKLYN, N. Y.

KELRODIS: B. M. T. eleveiteriu; išlipt ant Flushing Ave. stoties; B. M. T. subway—išlipt ant Montrose Ave. stoties; visais Broadway karais—išlipt ant Flushing Ave.

JUOZAS KAVALIAUSKAS

Laisniuotas Graborius

Pennsylvania ir New Jersey valstijose

Užtikrinu, kad mano patarnavimas bus atatinkamiausias ir už prieinamą kainą. Nuliūdimo valandoje, prašau kreiptis prie manęs sekančiu antrašu:

1439 South 2nd Street
PHILADELPHIA, PA.
Telefonai: Bell—Oregon 5136
Keystone—Main 1417

A. LUTVINAS

Užlaiko LINKSMIAUSIĄ UŽEIGĄ ELIZABETHE

Įvairių karštų gėrimų, ypač kuomet užeisi sušalęs, gausi šilumos įvalias, taipgi ir gardžių užkandžių.
Turi didelę svetainę, tinkamą baliams, teatrams, vestuvėms, sporto parengimams ir t. t., tik 3 blokai nuo Staen Island Ferry.

A. LUTVINAS

Lutvin's Hall yra plačiai žinoma ne tik Elizabetho, bet ir kitų miesto lietuviams ir svetimtaučiams virš 20 metų. Taip pat laisniuotas Real Estate—pirkimui ir pardavimui namų ir žemių, taipgi įvairių biznių. Mūsų patarnavimas prielankus.

69 S. PARK ST., KAMPAS FRONT STREET, ELIZABETH, N. J.
Tel. Trinity 3-8720

SERGANČIŲ VYRŲ IR MOTERŲ VISOS NAUJOS IR SENOS LIGOS GYDOMOS

Odos ir Nervų Ligos, Abelnas Nusilpimas, Ligos Skilvio, Žarnų ir Mėšlažarnės, taip pat Plaučių ir Plaučinių Dūdų ir kitos bendrosios ligos Vyrų ir Moterų yra pasekmingai gydomos pasitikimais, naujoviškais, moksliškais būdais. Mano kainos yra nebrangios ir galima del išsimokėjimo patenkinančiai susirokuoti. Gydyme naudojama X-Spinduliai, Kraujo Tyrimai ir Chemiški Egzaminavimai

Veltui Patarimai ir Ištyrimai

DR. ZINS 110 EAST 16th ST. N. Y.

Kasdien — 10 A. M. iki 8 P. M.
Nedėliom — 10 A. M. iki 4 P. M.
Įsikūręs 25 Metai

VIETINĖS ŽINIOS

Išgirskite Wm. Z. Fosterį Šiandie Vakare

Šį pirmad. vakare kalbės d. Wm. Z. Foster, Komunistų Partijos kandidatas į Jungtinių Valstijų prezidentus, dideliame masiniame mitinge, Irving Plaza svetainėje, kampas 15th St. ir Irving Place, New Yorke. Mitingan visus šaukia Tarptautinis Darbininkų Apsigynimas ir Ateivių Gynimo Komitetas. Dalyvaus ir 50 delegatų, kuriuos išrinko darbininkų organizacijos keliaut į Washingtoną ir reikalaut, kad darbo ministeris Doak tuojaus paliuosuotų drg. Edithą Berkman . Jinai Bostone laikoma deportavimui, susirgo džiova ir pradėjo bado streiką, reikalaudama, kad ją paleistų.

Skaitlingai važiuokite į šį mitingą; prisidėkite prie šimtų tūkstančių sąmoningų darbininkų, kovojančių už drg. E. Brekman ūmų paliuosavimą.

Kaip Parduodamas Statybos Darbininkų Streikas

NEW YORK. — Eleveiterių Statėjų Unijai numušta uždarbiai 15 nuoš. Darbdavių sąjunga norėjo nukirst jiems uždarbius 25 iki 40 procentų, ir Darbo Federacijos vadai tam pritarė, bet eiliniai unijos nariai pasipriešino; todel padaryta mažesnis jiem algų numušimas, nekaip norėjo samdytojai ir pardavikai federaciniai vadai.

Dabar Darbo Federacijos vadai stengiasi sumulkinti Mūrininkų Uniją. Mūrininkai yra smarkiausi kovotojai prieš algų kapojimą dabartiniame streike. Todel Federacijos vadai siūlo trečiųjų teismą, kuris susidėtų iš darbdavių, federacinių vadų ir valdžios atstovų. Tokis teismas, suprantama, padarytų sprendimą bosų naudai, ir būtų nukirsta mūrininkams algos. Eiliniai nariai organizuojasi kovon prieš tą išdavikų sumanymą, pikietuoja užstreikuotas vietas. Federacijos gi vadai siuntinėja ten savo delegatus ir varo pikietus namo.

Kovingesni eiliniai nariai šaukia visus statybos darbininkus pirmadienio rytą į pikietus šiose vietose:

Radio City, 50th Street and 6th Avenue;

Inland Terminal, 16th St., 8th ir 9th Avenues;

Post Office, 30th St. and 9th Avenue;

N. Y. Hospital, 72nd St. ir 1st Avenue;

Metropolitan Life Insurance, 26th Street and Madison Avenue;

Century, 62nd Street and Central Park West;

Schpol 1, 145th Street and Southern Boulevard;

Bankers' Trust, Pine Street and Water Street;

Bronx County Court House, 162nd Street and Grand Concourse;

American Museum Natural History, 79th Street and Central Park West;

Lincoln Hospital, 134th St. and Cortland Avenue;

Bowery Bank, 42nd Street and 4th Avenue.

Tik per didžiausią veiklumą statybos darbininkai tegalėtų atsilaikyti prieš suvienytą frontą darbdavių ir Federacijos vadų, kurie pasiryžę sulaužyti 35,000 darbininkų streiką ir griežčiausiai nukirsti visiems uždarbius.

DABAR RODOMA!
Vyriausias paveikslas iš gyvenimo Turkmenistane
"THE SOIL IS THIRSTY"
(Žemė Ištroškus)
NEPAPRASTAS—visas smagumu perimtas šis trečias geniališ veikalas Sovietų Sąjungos kalbinis paveikslas.
CAMEO THEATRE
Broadway ir 42nd Str.
Rodo be perstojimo nuo 9 val. iš ryto iki vidurnakčio. Nuo 9 val. iš ryto iki 1 val. po piet, 25c.

Kaip Kamarauskas Atgriebė Savo Pinigus iš Darbų Biuro

Lietuvis darbininkas, kurio pavardė Kamarauskas, nuėjo į Regal darbo biurą, 131 E. 4th St., New Yorke, ieškotis darbo. Užsimokėjo 4 dolerius. Jam davė darbą tulam restorane (White Rose), Brooklyne. Jis turėjo dirbti 12 val. į dieną ir 7 dienas savaitėj už $12. Jis ten išdirbo 10 val. ir tapo paleistas. Užmokėjo jam tik $1.60.

Drg. Kamarauskas žinojo "skymą" darbo biuru. Jis todel nuėjo pas Bedarbių Tarybą, Down Town. New Yorke pasiskųsti. Išrinkta komisija iškolektuoti jo įmokėtus $4. Kuomet biuro viršininkas pamatė bedarbių komitetą, pradėjo nervuotis ir pasišaukė savo gengsterius, bandydamas išmesti komitetą. Bet jam nepavyko; komitetas pasakė griežtai, kad neišeis iš to namo, iki nebus atmokėta. Drebėdamas ir keikdamas, feikeris turėjo sugrąžinti Kamarauskui pinigus.

Kiekvienas darbo ieškotojas darbininkas privalo taip pasielgti, kuomet būna panašiai apsukamas.

Kiekvienas bedarbis darbininkas privalo stoti į Bedarbių Tarybas ir išvien su jomis kovoti už savo ir savo brolių darbininkų reikalus!

S. S.

Socialistai su Policija Neleido Kom. Mitingo

JERSEY CITY. — Komunistai buvo pasisamdę iš Socialistų Apšvietos Kliubo Fraternity svetainę laikyti Pirmosios Gegužės mitingą. Bet kada darbininkai suėjo, socialistai pranešė, kad nėra policijos leidimo; todel negalima laikyti mitingo. Yra nurodymų, jog vietiniai socialistai gavo patvarkymą nuo vyresniųjų savo vadų suturėt komunistų mitingą toj svetainėj. O policija visuomet su socialistais prieš revoliucinius darbininkus.

Skaudi Pašalpa Bedarbiui

NEW YORK. — Bedarbis A. Zeinel nuėjo prašyt paramos iš miestinio šelpimo biuro. Šiaip taip jam davė kortelę, sulig kurios jis galėjo krautuvėse gaut maisto vienai savaitei. Bet, tai savaitei išsibaigus, atvažiavo valdžios agentai, ątėmė nuo jo visus vaikus ir išsivežė į pusiau-kalėjimišką prieglaudos namą. To bedarbio žmona mirė ligoninėje balandžio 30 d. Kadangi jis neturi už ką palaidoti savo moterį, jos lavonas ir po šiai dienai randasi ligoninės ledaunėje.

Rendauninkų Streikas

NEW YORK. — Pereitą ketvirtadienį streikan išėjo darbininkai ir bedarbiai įnamiai namo po num. 3215 Holland Ave., reikalaudami nupigint rendas. Ant rytojaus jie gavo teismišką paliepimą tuojaus išsikraustyti. Namų savininkas yra giminė Jungt. Valstijų kongresmano LaGuardijos, kuris, kaipo buvęs socialistas, o dabar šiaip "laisvas," daug veidmainiškai prišneka apie darbininkų teises... Įnamiai pasiryžę streiką tęsti.

Nuodingas Sandvičis

Antanas Suskinas, 535 W. 51st St., New Yorke, areštavo savo buvusią draugę Agnę Blas, brooklynietę, kaltindamas, kad jinai atnešus jam į biznio vietą sandvičį, užtaisytą aršeniku ir smulkiai sugrūstais stiklais. Mrs. Blas ginasi, kad nieko panašaus nedėjo į tą sandvičį.

LDS. 101 Jaunuolių Kp. Svarbus Susirinkimas

LDS. Jaunuolių kuopos susirinkimas įvyks pirmadienį, gegužės (May) 9 d., "Laisvės" svetainėje, 46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y., 8 val. vakare.

Bus rinkimai Pild. Tarybos; todel yra labai svarbu, kad visi nariai dalyvautų susirinkime.

A. Kairiutė,
Fin. Sekretorė

MIRTYS — LAIDOTUVĖS

Juozas Bertulis 45 metų, 287 Front St., mirė gegužės 3 dieną. Palaidotas gegužės 6 d., šv. Trejybės kapinėse.

Veronika Valaitienė, 43 metų, 33 Grand St., mirė gegužės 4 dieną. Palaidota gegužės 7 dieną, šv. Trejybės kapinėse.

Laidotuvių apeigom rūpinasi graborius J. Garšva.

SMULKMENOS

NEW YORK. — Valdžios agentai užklupo ir areštavo 50 vyrų ir moterų, begembleriaujant jiems iš pinigų ant tam tikro "lioterijos" stalo, puikiai įrengtuose kambariuose, 383 Park Ave.

NEW YORK. — Gaisras Cunard linijos laivų prieplaukoj iki šiol padarė jau $2,000,000 nuostolių. Per 24 valandas nuo gaisro pradžios tapo sužeista 300 gaisrininkų, begesinant ugnį.

IŠRANDAVOJIMAI

PASIRANDAVOJA kambarys vienai yaptai. Saulė jeina per visą dieną; garu apšildomas, galima pasigaminti valgį ir yra drabužiams išsiskalbti patogumai. Randa pigi. Kreipkitės nuo 6 val. iki 9 vakarais, ant viršutinių lubų, po kairei. Antrašas: 206 Bushwick Ave., Brooklyn, N. Y.
(108-110)

Lietuvos Darbininkų ir Kaimo Biednuomenės Dvisavaitinis Laikraštis (su paveikslais)

"BALSAS"

Duoda daug žinių iš Lietuvos darbininkų ir kaimo biednuomenės.

Adresas užsisakyt "Balsą: Tilsit Pr., Memelstr. 26, "Balso" Redakcija, Max Laborius. Germany.

Kas užsisako "Balsą," tas tuom pat remia Lietuvos darbininkų spaudą ir padeda jų kovai prieš fašistų valdžią. menės gyvenimo ir fašistų darbų. Kiekvienas Amerikos darbininkas ir darbininkė privalo užsisakyt "Balsą."

"BALSO" KAINA AMERIKOJE:
Metams $1.50
Šešiems mėnesiams . . .80
Pavienio num. kaina . .05

VOKIETYS SPECIALISTAS
Kraujo, odos, šlapinimos ir gimdymo organų
DR. M. FILURIN
215 E. 12th St.
Tarp 2nd ir 3rd Aves
NEW YORKE
Valandos nuo 10 iki 1
Nuo 4 iki 8
Nedėliom nuo 10 iki 2
Odos ligos gydomos su X-ray ir patinusias gyslas įčirškinimais

KRAUJO SPECIALISTAS
Gydau ūmias ir chroniškas vyrų ir moterų ligas kraujo ir odos.
Padarau ištyrimą kraujo ir šlapumo.
DR. MEER
156 W. 44th St., Room 807
New York, N. Y.
Valandos Priėmimui:
Ryte nuo 10 iki 1, Po pietų nuo 3 iki 9 val. vakare
Sekmadieniais nuo 11 ryto iki 1 po pietų
Telefonas Lackwanna 4-2180

Kojų Nesveikumai
Vokietys Specialistas
Garankščiuotos kraujagyslės, niežinti ekzyma, kojų skauduliai ir skausmingi kojų sutinimai, paeinanti nuo gyslų įdegimo, yra gydomi be operacijų
DR. O. MEYER
208 West 54th St.
New York City
Valandos: 2 iki 6, Seredomis ir Subatomis 11 iki 1, 2 iki 6, Apart Nedėldienių

SUSIRINKIMAI

CENTRAL BROOKLYN, N. Y. ALDLD. 24 kuopos susirinkimas įvyks pirmadienį, 9 gegužės, 8 val. vakare, toje pačioje vietoje, kur visada būna susirinkimai. Draugai ir draugės visi dalyvaukite, nes turime daug reikalų svarstyti.

Kp. Sekretorius.
(108-109)

RIDGEWOOD, N. Y. Lietuvių Darbininkių Susivienijimo Amerikoje 132 kuopos susirinkimas įvyks 10 d. gegužės, 7:30 val. vakare, pas d. Nečiunskienę, 296 Suydam St.

Organizatorė.

Telefonas: Stagg 2-9105
DR. A. PETRIKA
PETRICK
221 S. 4th St., Brooklyn, N.Y.
X-SPINDULIŲ DIAGNOZA
GAZO ANESTETIKA
VALANDOS:
Nuo 9 val. ryte iki 8 val. vakare.
Penktadieniais ir šventadieniais tik susitarus.

DARBININKŲ KALENDORIUS
DAR TURIME 350 KOPIJŲ
Tikra Kaina 25 Centai
NUPIGINTA KAINA 15 CENTŲ
Dar Turime 350 Egzempliorių šių metų
DARBININKŲ KALENDORIAUS
Prašome draugų padėti jį išplatinti. Kas pirks tris ar daugiau kopijas, atiduosim po 10c. kopiją. Kurie ims tik del savęs po vieną kopiją, duosime už 15c. Mokestį galite prisiųsti pašto štampomis, vertės 2 ar 5 centų vienetose. Prašome tuojaus reikalauti.
ŠITAI KAS VERČIA GREIT IŠPARDUOTI:
"Laisvė" duoda savo skaitytojams dovaną puikią medikališką knygą, kurią parašė Dr. Jonas J. Kaškiaučius. Ta knyga jau siuntinėjama skaitytojams. Vien tik šio siuntinėjimo stampos "Laisvei" kaštuos apie $350. Įplaukos už *Darbininkų Kalendorių* padės padengti išlaidas išsiuntinėjimui skaitytojams dovanų knygelės *"Pirmoji Pagalba Ligoje ir Nelaimėje"*. Kuo greičiau išleisime kalendorių, tuo greičiau išsiuntinėsime skaitytojams dovaną.
Reikalaudami Kalendoriaus rašykite:
"LAISVĖ"
427 Lorimer St. Brooklyn, N. Y.

MECHANICS CAFETERIA
Savininkas J. Buividas
Gaminame lietuviško ir amerikoniško stiliaus visokius valgius iš šviežios mėsos ir daržovių. Puikus pasirinkimas vaisių ir pieniškų valgių.
Atdara nuo 5 val. ryto iki 8 val. vakare
176 BROADWAY, BROOKLYN, N. Y.
Prieš Williamsburg Savings Banką

VARPAS BAKERIES, Inc.

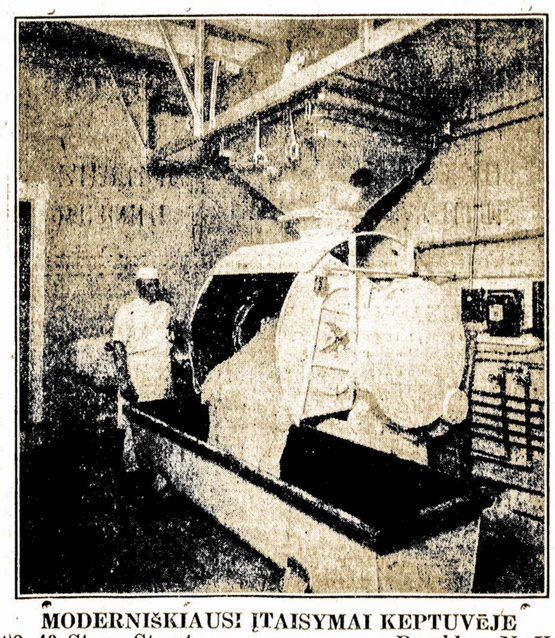

MODERNIŠKIAUSI ĮTAISYMAI KEPTUVĖJE
38--40 Stagg Street, Brooklyn, N. Y.
A. M. Balchunas, Savininkas Tel., Stagg 2-5938

LORIMER RESTAURANT
LIETUVIŲ VALGYKLA
Visokių Rušių Šviežūs Valgiai, Gaminami Lietuvišku ir Amerikonišku Stilium
SYKĮ ATSILANKĘ PERSITIKRINSIT
Pabandykite!
SAVININKAI MARČIUKAI
417 Lorimer Street, "Laisvės" Name
BROOKLYN, N. Y.

MOT. LAUKUS, Fotografas
214 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.
Tel. Evergreen 6-4614
Geriausia Studija Brooklyne.
Ateikit Persitikrint.

NOTARY PUBLIC
TEL. STAGG 2-5043

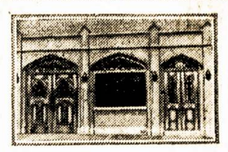

MATHEW P. BALLAS INC.
(BIELAUSKAS)
GRABORIUS
UNDERTAKERS AND EMBALMERS
660 GRAND ST. BROOKLYN, N. Y.
MŪSŲ ĮSTAIGA ATLIEKA SEKANČIUS DARBUS: MIRUSIUS PARVEŽAM IŠ VISŲ ŠALIŲ, IR IŠ ČIA PASIUNČIAM Į KUR KAM REIKIA. TURIM PRIVATIŠKĄ PIRMĄJAI PAGALBAI AMBULANSINĮ AUTOMOBILIŲ, KURIUO PATARNAUJAM NUVEŽTI Į LIGONINĘ IR PARVEŽTI. TURIM MOTERĮ MIRUSIOMS MOTERIMS PRIŽIŪRĖTI. DUODAM GRAŽIĄ VIETĄ SAVO MYLIMUOSIUS PAŠARVOTI DOVANAI.
VISAIS TAIS REIKALAIS KREIPKITĖS Į MUS, O MES KUOGERIAUSIAI PATARNAUSIM.
MŪSŲ RAŠTINĖ ATDARA DIENĄ IR NAKTĮ. MŪSŲ TELEFONAS NIEKAD NEMIEGA.

Laikrodžiai, Deimantai ir Auksiniai Dalykai
Dovanom ar patys sau norėdami pirkti laikrodžius, daimantus ar bi ką iš auksinių daiktų žinokite, kad pas mane pigiau nusipirksite.

ĮVAIRŪS LAIKRODŽIAI NAUJAUSIOS MADOS UŽ PRIEINAMĄ KAINĄ
Taipgi taisau visokius laikrodžius ir kitus papuošalų daiktus. Taigi kreipkitės pas mane, o aš stengsiuosi pilnai patenkinti.
Williamsburgiečiams, kuriems pertoli pas mane atvežti pataisymui laikrodžius ar kitus auksinius daiktus, palikite "Laisvės" ofise. Iš ten aš pasiimsiu ir pataisęs atvešiu į "Laisvę." Jūs užsimokėsite "Laisvėje."
VIKTORAS JANUŠKA
127-17 Liberty Ave
Tarpe 127 ir 128 gatvių
Richmond Hill, N. Y.

Telephone, Evergreen 6-5310
J. GARŠVA
Graborius
UNDERTAKER
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Išbalzamuoja ir laidoja numirusius ant visokių kapinių; parsamdo automobilius ir karietas veselijoms, krikštynoms ir pasivažinėjimams.
231 Bedford Avenue
BROOKLYN, N. Y.

JONAS STOKES
Fotografas
Šiuomi pranešu savo kostumeriams, kad perkėliau savo studiją naujon vieton, po numeriu 512 Marion St., kamp. Broadway, Chauncey Street stotis Brooklyn, N. Y.
Naujoj vietoj studija daug geriau įrengta, todel paveikslai padaromi kuo-puikiausiai.

JONAS STOKES
512 Marion St., kampas Broadway
BROOKLYN, N. Y.
Tel. Dickens 2-1182

Telephone, Stagg 2-4409
A. RADZEVIČIUS
GRABORIUS
(UNDERTAKER)

402 Metropolitan Avenue
(Arti Marcy Avenue)
BROOKLYN, N. Y.

SKAITYKIT, PLATINKIT "LAISVĘ."

DĖKAVOJU PACIENTAMS
Aš dėkavoju visiems draugams už jų kreipimasi prie manęs del mano profesijos patarnavimo jų sveikatai praeityje ir aš pasižadu taip pat ateityje patarnauti jiems savo profesijos srityje, kaip aš tarnavau per 28 metus.
DR H. MENDLOWITZ
2220 AVENUE J BROOKLYN, N. Y.
Valandos: nuo 1 iki 3 po pietų ir nuo 6 iki 8 vakare
Telefonas, Midwood 8-6261